

НАША ЦЕРКВА- КИЇВСЬКИЙ ПАТРІАРХАТ

РЕЛІГІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ ЧАСОПISУ "БОРИСТЕН"

Видання благославив патріарх УПЦ КП ФІЛАРЕТ

№ 2 (114), 2013 р.

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКВА Є І БУДЕ!

Слово Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета на урочистій Академії в Національній опері України з нагоди ювілеїв 50-ліття його рукоположення на єпископа і 45-ліття служіння на Київській кафедрі (4 лютого 2012 р.)

Ваші преосвященства, всесечні отці, дорогі брати і сестри!

Шановні перший Президент України Леонід Макарівч Кравчук, экс-Президент Віктор Андрійович Ющенко, шановний віце-прем'єр-міністр Грузії, шановний представник Верховної Ради Володимир Олександрович Яворівський! Я щиро вдячний вам за ваші привітання.

Вдячний також за привітання нині діючому Президенту Віктору Федоровичу Януковичу, яке передав Міністр культури сьогодні вранці. Я вдячний всім, хто сьогодні прийшов привітати мене з 50-літтям архиєрейського служіння і 45-літтям перебування на Київській кафедрі.

Найперше, я повинен піднести молитву і подяку Богові. Тому що Він обрав мене на це служіння і Він віє і веде мене цією нелегкою дорогою служіння Церкві Христовій, українському народу і власному спасінню. Це надихало мене на працю, на діяльність протягом не тільки 50 років архиєрейського служіння, а протягом всього мого життя, відколи після смерті мого батька я навернувся до Бога.

Але сьогоднішнє зібрання треба використовувати не для прославлення, тому що тимчасове прославлення нічого не варте. Треба звершувати служіння для прославлення в Царстві Небесному, а не для тимчасової слави. Сьогоднішню нагоду, як і будь яку, слід використовувати для укралення кожного з нас в служіння Церкви, у служінні своєму народу і Богові заради вічного життя. Якщо ми таку дорогу служіння обираємо, то це пряма дорога, вузька дорога, – але веде вона до вічного життя.

А криві дороги, шукання земних насолод – тимчасові. І рано чи пізно вони за-

кінчуються. Подивіться на тих, хто володів нами і руйнував церкви. Існують вони, чи ні? Існують, але де? В печлі. І у вічному. Тому нам не такий треба обирати шлях.

Мене Господь обрав на служіння у важкі часи, у 60-ті роки. Коли почалося, не скажу гоніння, але активна антирелігійна пропаганда, як її називали тоді, яка була пов'язана з закриттям храмів, монастирів, духовних навчальних закладів, відправленням на спокій і на пенсії духовенства, скороченням кількості парафій нашої Церкви. Тоді я був поставлений єпископом.

Але не тільки один я, – багато молодих кандидатів, які закінчили академію, стали єпископами під час антирелігійної пропаганди. І виникає питання: чому, з одного боку, тоді була боротьба з Церквою, а з другого, – поставлення великої кількості молодих і активних архиєреїв? Чи є в цьому логіка? Здавалося б, ніякої логіки немає.

Якщо ви хочете знищити Церкву, то для чого ви дозволяєте ставити молодих освічених архиєреїв? Але робилося це не тому, що влада так хотіла, а тому, що обставини життя примусили і Хрущова, і радянський уряд йти цим шляхом – дозволити поставлення молодих архиєреїв.

Для чого? Як ви знаєте, в ті роки йшла холодна війна. І вона дійшла до такого стану, що ледь не перетворилася у ядерну війну. Згадаймо Карибську кризу, коли між двома великими державами ледь не виникла жаклива ядерна війна. Не було довіри ні в Радянського Союзу до США, ні у США до СРСР. І тоді ці великі держави обрали шлях порозуміння через Церкви: і радянська влада, і США. І тоді почалися активні контакти між ними.

Крім цього, тоді була створена Всесвітня Рада Церков (далі ВРЦ – ред.). Що це за церковна християнська організація? У ті роки її називали малою Організацією Об'єднаних Націй. Чому? Тому що там обговорювалися ті самі питання, що й в ООН. Достатньо нагадати, що колишній керівник ЦРУ був членом комісії з міжнародних справ ВРЦ. Уже ця одна присутність там

такої поважної особи свідчить про наміри і призначення цієї комісії ВРЦ, і самої цієї всесвітньої християнської організації.

Треба згадати, що у припиненні Карибської кризи відіграв роль папа Іоанн XXIII. І тому радянська влада звернула увагу на роль Ватикану у досягненні миру і злагоди між двома протистоячими блоками. Тоді задля зближення з Ватиканом був відпущений не тільки на свободу, але відпущений у Рим кардинал Йосип Сліпий. Тоді був перший контакт Російської Церкви, радянської верхівки з Ватиканом.

Далі, як ви знаєте, був скликаний II Ватиканський собор. І на нього запрошувалася РПЦ. І я пам'ятаю, як йшли переговори між митрополитом Никодимом і кардиналом Іоанном Віллебрансом. А треба сказати, що роль митрополита Ленінградського Никодима (Ротова) була видатною, тому що він фактично керував не тільки РПЦ, а всіма Церквами соціалістичного табору в цих переговорах і контактах з Західними Церквами. Так ось митрополиту Никодиму кардинал Іоанн Віллебранс запропонував послати делегацію на II Ватиканський собор. Митрополит просив запрошення. А кардинал не хотів давати запрошення, бо не був впевнений, що Російська Церква прийме його. І якщо б вона відмовилась, то це, як вони думали, посоромить Ватикан. Але РПЦ послала делегацію, протопресвітера Віталія Борового і архимандрита Володимира Котлярова, який нині є митрополитом Санкт-Петербурзьким. Такі були перші контакти.

Також вони були налагоджені з Національною Радою Церков США. І ми їздили у США не один раз, і ці контакти були настільки успішними, що після однієї з таких поїздок мені запропонували нагороду за налагодження добрих стосунків – дати те, що я схочу. І я попросив відкрити Київську Духовну Семінарію. Мені сказали, що неможливо відкрити КДС, але збільшити вдвічі Одеську семінарію можливо. Таким чином ОДС стала випускати не 40 чоловік у рік, а 80.

Коли я став Екзархом України, в Україні було закрито майже половина церков. І переді мною постало завдання, яким чином зупинити це закриття? Я почав з богослужіння. Молився Богові, проповідував, відвідував парафії, єпархії, піднімав дух архиєреїв і духовенства, щоб вони не

падали духом, не зневірялися у своїй правоті, бо ми були праві. І одного разу мене покликав уповноважений по Києву і Київській області і каже:

– Познайомилися ви зі своїм духовенством?

Я кажу:

– Так.

– Ви бачите, яке воно старе? Вам прийшов кінець, бо вступаємо у 80-му році в комунізм.

Я на це відповів:

– Добре. Ми при соціалізмі існуємо, будемо і при комунізмі жити.

А він каже:

– Ні, ми вас терпимо при соціалізмі, а при комунізмі цього не буде.

Я на це йому сказав:

– Якщо так, то комунізму не буде, а Церква буде! (аплодисменти)

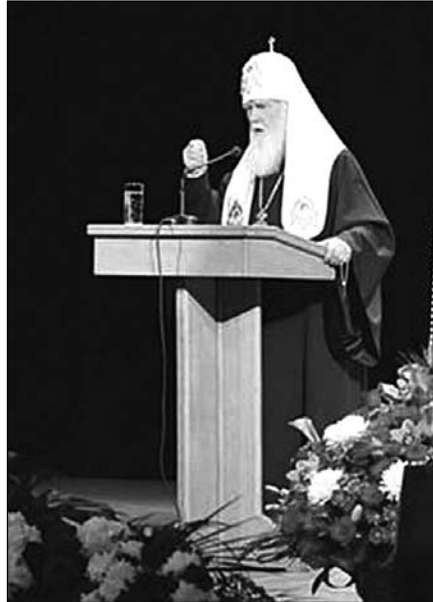
Тому головним моїм завданням було утверджувати архиєреїв і духовенство у їх відданості Церкві у тих умовах, переконуючи їх, що з нами Бог. І як в давні часи гоніння Церква перемогла Римську імперію, так і в наш час ми переможемо. І дійсно, ми перемогли.

І в цьому велику роль відіграло 1000-ліття Хрещення Київської Русі. Я пам'ятаю, як зароджувалася ідея святкування. Це ще було за часів Брежнєва. І коли Священний Синод висловив таке бажання, то в партійних верхах дуже обережно поставилися до цієї ідеї і спочатку не хотіли, щоб Російська Церква святкувала 1000-ліття. Чому боялися? Тому що, якщо святкувати 1000-ліття християнства в нашій країні, то треба показати позитивну роль Церкви і християнства, позитивний вплив на наш народ, на історію, культуру, державотворення. А вони стверджували, що релігія – це опіум для народу, це бісівщина, що це темні люди, які несуть не світло, а темряву. А ми повинні були показати, що просвіта пішла від Церкви, тому що при церквах відкривалися духовні училища, вчили грамоті дітей і багато чого великого в історії створила Церква і християнство. І це партійні боси розуміли, тому не хотіли, щоб ми святкували 1000-ліття.

Але чому ж вони погодилися? Тому що Українська Православна Церква і греко-католицька Церква в Америці, Канаді і Європі стали готуватися до цієї дати. І виникло питання: чому в СРСР не відзначається ця дата, а на Заході, там де свобода, відзначається. Це означає, що в Радянському Союзі немає свободи релігії, немає свободи совісті. Цього дуже боялися. Тому, не бажаючи, пішли на дозвіл святкування 1000-ліття Хрещення Русі. І коли РПЦ через Священний Синод проголосила святкування 1000-ліття Хрещення Русі, то весь світ став готуватися до нього.

Яке це значення мало для розпаду Радянського Союзу? Союз боявся контактів з Заходом, бо був так званий «залізний занавіс», який не давав можливості радянським громадянам знати, як живе народ на Заході. І говорили про «загниваючий капіталізм», «процвітаючий соціалізм». Коли ж почалися ці контакти, а особливо під час підготовки до святкування 1000-ліття, контакти по збереженню миру, екуменічні контакти, – тоді наші керівники побачили, як живе Захід. І побачили західні й церковні діячі, й політичні, як живе народ Радянського Союзу.

Гонка озброєнь була найвищою, а побутове життя було бідним. Тому, хто їздив на захід, привозили все – від побутової техніки, до одягу, взуття... А Захід розумів, яке значення мають контакти. І коли ми вели богословські діалоги, які часто заходили в глухий кут, то західні наші партнери, незважаючи на те, що ми зайшли в глухий кут, кажуть: «А давайте, все-таки, продовжувати наш діалог». Бо для них важливі були не самі результати богословських дискусій, а поїздки нас туди, а їх до нас.

І ось ми відсвяткували 1000-ліття, а на початку 90-х років розпався Радянський Союз. Чому? Тому що саме верхівка Союзу зрозуміла, а особливо їхні діти-комсомольці, що ринкова, капіталістична система природна, що це природний розвиток людства. А комунізм і соціалізм – це штучне насадження. І зміна сталася в їхніх головах. Тому прийшов до влади М. С. Горбачов, який почав цю перебудову, гласність.

У результаті Радянський Союз поставив питання про розширення прав республік. А коли поставили таке питання, тоді я, як Місцелюститель московського престолу, на Помісному соборі поставив питання про розширення прав Українського Екзархату: привести права Екзархату в такі ж межі, які готувалася отримати Українська республіка. І спочатку нинішній Патріарх Кирил, з яким я довго і плідно працював, – і хочу сказати, що це розумна, активна людина, яка віддана Церкві, але не духовна (аплодисменти). Тому про нього російські аналітики говорять, що це, насамперед, політик, по-друге, дипломат, а патріарх на третьому місці. Але разом з ним працювали і такі видатні діячі Російської Церкви, як митрополит Мінський Філарет, митрополит Ювеналій, митрополит Володимир, тоді керуючий справами Московської патріархії, протопресвітер Віталій Боровой і багато інших молодих архиєреїв. – Так ось перед ними я поставив тоді це питання – про розширення прав Українського Екзархату. І Кирил, який тоді був головою редакційної комісії, викреслив це з постанов собору, хоча собор проголосував.

Я подзвонив Патріарху Олексію і запитав, чому собор проголосував, а в постанові не вписали. І тоді нинішній Патріарх Кирил сформулював положення про самостійність і незалежність Української Православної Церкви. І запитав, чи задоволений я такою постановою, а я відповів, що задоволений. І таким чином через деякий час на Архиєрейському соборі ми отримали постанову про надання Українській Православній Церкві права самостійності і незалежності в управлінні. І ми тоді отримали у Софійському соборі від Патріарха Олексія (Рідігера) Грамоту про наші права. Тому нинішня УПЦ МП користується цими правами.

Але потім, коли в Україні у 1991 р. проголосили незалежність, тоді я сказав своєму єпископату: тепер нам недостатньо самостійності і незалежності в управлінні, нам треба привести Церкву в положення, відповідне положенню Української держави. Україна стала незалежною державою – і Церква повинна бути повністю незалежною від Московського Патріархату.

І це була не моя видумка. Бо багато хто каже, що якби не Філарет зі своїми ідеями, то не було б у нас і цих проблем. А справа не у Філареті, а в тому, що є апостольське вчення, яке говорить про те, що кожен народ – а український народ є народом – повинен мати свого першого єпископа, тобто митрополита, архиєпископа чи патріарха. Керуючись цим вченням, а також історією Православної Церкви, коли в незалежній державі проголосували незалежність церкви – це і Грецька Церква, і Румунська, і Сербська, і Болгарська, і Грузинська і інші, які входили до складу Константинопольського Патріархату, але отримавши державну незалежність, відокремилися. І як не борюся проти цього Вселенський Патріарх, нічого не міг зробити, а ці церкви стали автокефальними помісними церквами. – Тому керуючись цим вченням і цією історією, я й скликав у 1991 р. Помісний собор УПЦ.

Собор той був законний. На ньому були присутні всі архиєреї Української Церкви, представники всіх єпархій, всіх монастирів і всіх духовних навчальних закладів. Тобто це був повноцінний Помісний собор, який одностайно прийняв постанову про автокефалію Української Православної Церкви.

З цією постановою ми й звернулися до Московського Патріархату і російського єпископату, щоб вони погодилися на автокефалію. А в Москві не хотіли цього. І я пам'ятаю, як пізніше на одному з прийняттів представники російського уряду дякували Патріархові Олексію (Рідігеру) за те, що він утримав у своєму підпорядкуванні Українську Церкву. Вони казали: «Ми не змогли утримати Україну, а ви змогли, тому вам слава і подяка».

І тоді почалася проти мене боротьба: шельмування, наклепи, видумки всілякі. Для того, щоб мене морально вбити. Але не могли вбити, тому що я вірив в Бога і знав, що мій шлях – вірний. І коли я став на нього, підтриманий Богом – а було мені знамення Боже, що це вірний шлях – то я не зламався. Незважаючи на те, що я залишився тільки з одним єпископом Яковом (Панчуком). І це теж промислительно, що залишився один, бо без цього одного ми б не мали сьогодні нашого єпископату. А так ми маємо канонічно-законний єпископат Київського Патріархату. (аплодисменти)

З того часу і донині Москва бореться і зі мною, і з Київським Патріархатом. І почалася ця боротьба через незаконно зібраний так званий Харківський собор. Але треба згадати, що до цього на Московському соборі мене примушували подати прохання про звільнення з Київської кафедри. Вони думали так: не буде Філарета, не буде і автокефальної Церкви. Тому всі сили спрямовували і спрямовують до цього дня, щоб мене не було на Київській кафедрі. Але в ті важкі дні, години, я звернувся до Л. М. Кравчука: що мені робити, подавати у відставку, чи ні? І Леонід Макарович сказав, і я йому дуже вдячний, сказав – ні, ми будемо Україну і нам потрібна незалежна держава і незалежна Церква. (аплодисменти)

Але я хочу відкрити секрет, чому все-таки був скликаний так званий Харківський собор і яким чином єпископат, який я весь поставив, дав їм кафедри, а вони пішли проти мене і поїхали до Харкова? Чому вони поїхали? А тому, що була більша сила, яка вплинула на них. Яка це сила? Це органи державної безпеки, з якими були пов'язані всі без виключення єпископи. В часи СРСР в Російській Церкві не було жодного єпископа, який не мав би контактів з органами безпеки. І не тільки в Радянському Союзі, а й в соціалістичних країнах було те саме. Тому що це була тоталітарна держава, яка контролювала все, а особливо Церкву, бо це була ідеологічно протилежна велика сила, як впливала на суспільство. Тому потрібний був тотальний контроль над цією силою. У таких умовах ми будували Церкву. Але будували і збудували так, що Радянський Союз розпався, а Церква залишилася і буде завжди. (аплодисменти)

Я хотів би ще звернути увагу на референдум, який відбувся 1 грудня 1991 р. Він мав велике значення. А ще більше значення мав договір у Біловезькій пущі, який підписав Л. М. Кравчук, Єльцин і Шушкевич. Уявіть собі, що ми б не мали цього договору. Якби ми не мали цього договору і референдуму, на якому 92% населення України проголосувало за незалежну Україну, сьогодні ми б уже не мали Української держави.

Так от саме органи безпеки під впливом Москви зібрали українських архієреїв у Харкові і обрали там нового предстоятеля – митрополита Володимира. Собор незаконний. І треба сказати, що саме там є корінь розділення українського православ'я. Не Київський Патріархат, а Харківський собор розділив Українське православ'я. Якби не було цього собору, Українська Церква під моїм керівництвом залишалась би єдиною, нероздільною. І рано чи пізно визнаю, – а я думаю до цього часу ми б дотиснули Московську Патріархію і Патріарха, щоб він погодився на автокефалію Української Церкви. (аплодисменти) Через це розділення у нас хоч і є Помісна Церква, але не єдина і не визнана. А так була б і єдиною, і визнаною. Але ми не падаємо духом. Ми досягнемо ще своєї мети! (аплодисменти)

Тепер я хочу звернути вашу увагу на те, якими методами діє Москва, Московська Патріархія. По-перше, вони найменували розділення Українського православ'я як «розкол» і кваліфікували розділенням розколом. А яка різниця між розділенням і розколом? Суттєва. І полягає вона в тому, що

коли відбувається розділення, то частини, які розділилися, залишаються православними, віровчення зберігають те ж саме, як і інша частина.

І зверніть увагу на так званий «карловацький розкол», який відбувся у 30-ті роки минулого століття в РПЦ. Тоді розділення Москва охрестила розколом, а коли об'єднувалися, то слово «розкол» зникло і сказали, що це було розділення. А нас називають розкольниками. А «розкольники» означає – порушники якихось суттєвих пунктів або християнського віровчення, або моралі, або православних канонів. А ми ж нічого з цього не порушили, чому ж ми розкольники?

Ми не є розкольники. Ми є такі ж православні, як і вони. Підтвердженням цього є численна паства Київського Патріархату – 14,5 млн. православних людей свідчить, що ми не розкольники, ми православні українці. (аплодисменти) Тому, виходячи з того, що нас назвали розкольниками, тому кажуть, що хрещення в нас незаконні, і хіротонії в нас незаконні, і все в нас незаконне. Ми не християни, ми язичники. Отже ставлення до нас. То скажіть, хіба це правда? Це ж неправда! (аплодисменти) І для чого ви цю неправду вбиваєте в голови простих людей?! Але, слава Богу, що українці не дурні! (аплодисменти) І тому, виходячи і з цього всього, ми сподіваємося, що буде перемога наша. (аплодисменти)

Чому буде наша перемога? Тому, що ми маємо Українську державу, а це є запорука незалежної Церкви. Бо ніяка держава довго не потерпить на своїй території залежну Церкву. А УПЦ МП – це є залежна Церква. І через це, хоч вона самостійна і незалежна в управлінні, але нинішній патріарх поставив своїм завданням ліквідувати і незалежність, і самостійність в управлінні. Тому і заставив Патріарх Кирил в Україну – щоб показати, що він є патріарх, що Митрополит Володимир – це тільки митрополит, а керує всім в Українській Церкві він, як Патріарх.

І прийав до нас з цією ідеєю «Русско-го мира». А це ж – нова Російська імперія, представлена лише у дуже привабливому вигляді. Але народ мудрий, зрозумів. І тепер кажуть: ми думали, що ми належимо до Української Церкви, а тепер бачимо, що до Російської. І оце – результат частих поїздок Патріарха Кирила.

Тепер, хоча це не моя справа, але я повинен торкнутися УПЦ МП. Митрополит Володимир відходить. Він уже не діяльний предстоятель. І ви бачите, яка боротьба почалася всередині. Висуваються різні кандидати. Але я повинен сказати: хто б не був обраний предстоятелем УПЦ МП, він не зможе об'єднати її в одну силу. Там буде йти боротьба. Сьогодні проросійська частина під проводом митрополита Агафангела досить агресивна і активна. Той відкрито хвалить не нашого, а російського президента і агітує російський народ голосувати за Путіна, – ніби це його торкається, громадянина України.

Друга частина більша, але аморфна, неактивна. Але вона може стати активною, якщо оберуть неугодного їм Предстоятеля. Тому держава бачить, що на цю Церкву покладається неможливо, тому що там є проросійські сили і тягнуть українців до Москви. Тому зараз відбувається схилення Президента В. Ф. Януковича до

Київського Патріархату. (аплодисменти) Тому, що Київський Патріархат – це надійна духовна сила, вона не зрадить своїй державі. (аплодисменти)

Віктор Федорович зараз перебуває у важкому стані. І ми його розуміємо і підтримуємо. І треба підтримувати, тому що він бореться з нашим братнім сусідом, (аплодисменти) який нас любить так, що німцям, які зруйнували під час Другої Світової війни Україну і частину Росії, продають їм газ у два рази дешевше, а братам, рідним братам-українцям, удвічі дорожче. (аплодисменти) Отака це братня любов старшого брата до молодшого! Тому в тих умовах нерозумна та людина, яка не буде підтримувати тих політичних діячів, в тому числі президента, які відстоюють інтереси Української держави і українського народу. Тому ми, Київський Патріархат, підтримуємо ці політичні сили. (аплодисменти)

Я ще хотів торкнутися Автокефальної Церкви. Ми з ними вже протягом більше 10-ти років ведемо переговори про об'єднання в одну церкву, тому що нас нічого не роз'єднує. І немає підстав не бути нам єдиними. Але виникає питання: якщо ми єдині і нас нічого не розділяє, то чому ми не об'єдналися? Тому, що керівництво цієї церкви має від Москви інше завдання. (аплодисменти) Яке завдання? Будь-якими способами і заходами скинути Патріарха Філарета. І якщо комусь з них це вдалося би, то вони б стали «Героями Росії» і вони отримали б нагороду у Кремлі. (аплодисменти) Але я думаю, що їм це ніколи не вдасться. (аплодисменти) Тому ми закликаємо і єпископів, і духовенство Автокефальної Церкви: якщо ви любите Україну, український народ – не служіть інтересам чужої держави. (аплодисменти)

Хочу торкнутися і наших взаємовідносин з Греко-католицькою Церквою.

З Греко-католицькою Церквою, як ви знаєте, на поч. 90-х років у нас були складні відносини. Але, слава Богу, що вони на сьогодні нормалізувалися. Чому? Тому що у кожному селі побудований і греко-католицький храм, і православний, або йде почергове богослужіння. Тобто, розійшлися мирно. А я згадую перші переговори, які велися в Москві з ієрархами Греко-католицької Церкви, представниками з Ватикану стосовно майбутнього Греко-католицької Церкви, яка тоді виходила з підпілля і вже отримувала права на своє існування у Радянському Союзі.

Тоді ми домовилися з ієрархами з Греко-католицької Церкви: для того, щоб не було непорозуміння і боротьби, давайте підемо таким шляхом – кожне село повинно визначитися, до якої Церкви воно повинно приналежати, до Православної чи Греко-католицької. Якщо більшість до Греко-католицької Церкви, храм переходить до Греко-католицької Церкви. Але греко-католицька частина села зобов'язується разом з православною частиною побудувати храм для православних. І навпаки. І ми такий документ підписали. Він є в Москві та у Ватикані.

Але знайшлися світські сили, які не погодилися з цим. І вони оголосили: православних геть з Збруч. І та домовленість була не реалізована. І почалася боротьба. Але прийшли до того самого висновку, до якого ми дійшли з ієрархами Ватикану і

Греко-католицької Церкви – будівництво храмів. І, слава Богу, з Греко-католицькою Церквою у нас одна позиція відносно держави, ми єдині. І вони, і ми підтримуємо Українську державу. (аплодисменти) І це разом з ними. І не тільки з ними. А й з Римо-католицькою Церквою і з протестантськими церквами, і з іншими релігіями, я маю на увазі і мусульман Криму, і юдеїв. Ми єдині в підтримці Української держави. (аплодисменти) І, слава Богу, що в цьому відношенні ми займаємо єдину позицію і з деякою частиною Московського Патріархату. І це є запорука нашої майбутньої єдності. (аплодисменти)

Тому, завершуючи свій довгий виступ, хочу запевнити вас, що Україна є і буде, незалежно від того, як буде на неї

тиснути Москва. (аплодисменти) Москва йде кривими дорогами, хоче повернути історію назад, до імперії, забуваючи, що ми вступили вже в період глобалізації. У період, коли територіальних імперій нема і не буде ніколи. (аплодисменти) Народжуються нові імперії: фінансова, інформаційна, транснаціональні корпорації, військові комплекси. А територіальних імперій нема вже. Радянський Союз був останньою такою імперією – і розвалився. Тому, якщо Росія хоче йти туди, то вона хоче увійти другим раз у ту ж саму воду ріки. Не буває так! Тому вона приречена на поразку. (аплодисменти)

Український народ, Українська держава і Українська Церква не хочуть бути воєнними сусідами, братнього російсько-

го народу. Ми хочемо жити з ними у дружбі, злагоді, але як рівні незалежні держави. Якщо вони колись схаменуться, стануть на цю дорогу, то ми будемо і братами, і друзями, і добрими сусідами, і допомагати один одному. (аплодисменти) Я вірю в це, тому що Господь може напоумити і тих керівників: вставайте на рівну дорогу!

Це буде благо і Україні, і Росії. І Українській Церкві, і Російській Церкві. Тому Російська Церква повинна визнати автокефалію Української Церкви, як перший крок для налагодження добрих братських стосунків з російською державою і з російським народом.

Слава Ісусу Христу і слава Україні! (аплодисменти)

<http://www.cerkva.info>

• ПРОПОВІДЬ

ХРИСТОС Є КАМІНЬ СПОТИКАННЯ І ПРЕДМЕТ СУПЕРЕЧОК У ВСІ ВІКИ

**В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа!
Дорогі браття і сестри!**

Коли на 40-й день після народження Пресвята Діва Марія та праведний Йосиф принесли Немовля Ісуса до храму, щоб виконати все, чого вимагав Закон, сюди прийшов праведний Симеон, будучи приведений Святим Духом. Він взяв на руки Немовля Ісуса і сказав пророчі слова: "Ось легить Цей на падіння і на піднесення багатьох... і на знак сперечання" (Лк. 2, 34).

Дух Святий, Який знає наперед, що буде з кожною людиною, відкрив праведному Симеону, що Ісус Христос буде для світу знаком суперечок. Пізніше Сам Христос сказав про Себе, що Він є той камінь, що коли хто на нього впаде, розіб'ється, і на кого він впаде, того розчавить (Мф. 21, 44). Апостол Петро теж говорить про Христа як про камінь спотикання. Він говорить, що Христос є камінь коштовний, і хто вірує в Нього, не осоромиться; для неслухняних же, що не вірують, Він є камінь спотикання і камінь спокуси (1 Пет. 2, 7). Отже, праведний Симеон називає Христа знаком сперечання, а апостол Петро – каменем спотикання.

І дійсно, все земне життя Господа нашого Ісуса Христа було знаком сперечання; і до цього часу Він залишається для багатьох каменем спотикання. Одні вірили, що Він є Син Божий, інші не вірили. А цар Ірод навіть хотів убити Його. На запитання Ісуса Христа, за кого ученики визнають Його, апостол Петро відповів: "Ти – Христос, Син Бога Живого" (Мф. 16, 16). А книжники і фарисеї говорили про Христа, що Він силою князя бісівського виганяє злих духів, і не вірили в Його чудеса. Навіть коли Христос воскрес із мертвих, юдейські первосвященики не повірили в Нього, хоч і переконалися, що Він дійсно воскрес. Вони підкупили воїнів, які охороняли гроб померлого Христа, і розповсюджували у місті чулки, ніби ученики украли Його тіло, коли сторожа спала.

Ісус Христос вознісся на небо, а суперечки навколо Нього тривали. Юдеї не вірили, що Ісус є Месія, Який прийшов спасти людей. Апостоли й інші Його послідовники говорили, що Ісус є дійсно Христос – Спаситель світу і що вони свідки Його воскресіння із мертвих.

Суперечки навколо Ісуса Христа були не тільки між невірними юдеями та Його учениками і послідовниками, а навіть і поміж християн. З'явилися еретики, які навчали, що Христос, будучи Сином Божим, не міг бути справжньою людиною і мати плоть. Інші еретики вчили навпаки, що Син Божий, Господь наш Ісус Христос, не є Творцем всесвіту, а Сам є творінням, і тому не може називатися рівним Богу Отцю. Нарешті Церква подолала всі ересі. Вона прийняла Символ віри, який ми маємо за основу нашої віри. Але суперечки навколо Христа не припинилися.

Спочатку так звані просвітелі, а потім атеїсти поставили під сумнів: а чи існував взагалі Ісус Христос як історична особа. Атеїсти до останнього часу стверджували, що Ісус Христос – це міф; Його в історії не було. Правдиві християни сповідають, що Ісус Христос є істинний Бог і істинний чоловік, Одна з трьох Осіб Святої Тройці, Спаситель світу. Але навіть і серед християн, переважно серед представників протестантських течій, знаходяться такі, що не вірять в чудеса Христові і Його тілесне воскресіння. Для них все надприродне в земному житті Христа – це камінь спотикання. Всі протестанти відкидають ікону Христову. Вона для них предмет спокуси. Свої зображення баптисти, евангелісти та інші протестанти сприймають як нормальне явище, а зображення Спасителя як істинного чоловіка терпіти не можуть.

У наш час певна частина молоді, і не тільки молоді, не сприймає Ісуса Христа таким, яким сповідує Його свята Церква упродовж майже 2000 років. Тоталітарні секти проповідують Христа на свій смак. І в цьому немає нічого, не передбаченого Богом. Дух Святий відкрив праведному Симеону, що Христос завжди буде предметом суперечок. І ось ми – свідки цих суперечок. Христос є дійсно камінь коштовний і камінь спотикання, але горе тому, на кого цей камінь впаде, – він його розчавить.

Браття і сестри! Суперечки про Христа, як ми знаємо, ведуться і серед православних. Одні з них, так звані канонічні православні, говорять: не ходіть в такі-то церкви, бо там нема благодаті, тому що там нібито немає Христа. Ненависть зазнала розум їхній, і вони перестали

розуміти православне віровчення, що там, де відправляється Таїнство святої Євхаристії, там і Христос. Там, де єпископ, там і Церква. Так свідчить св. Ігнатій Богоносець – апостольський муж І ст. Православна Церква сповідує і проповідує це вчення донині. Про цих так званих канонічних православних християн можна сказати, що для них Христос є каменем спотикання, тому що вони не розуміють, що Христос прийшов у світ, щоб спасти кожну людину, а не тільки "канонічних віруючих".

Суперечки про Христа набули великого напруження в надто гострих формах. Але Камінь-Христос щодалі все глибше входить в життя світу. Він залишається незмінно близьким до людей, живим і коштовним. Навіть через те, що Він є постійним предметом суперечок, – для одних як камінь спасіння, для інших як камінь спотикання, – але і для тих, і для інших Він є живий, близький до життя світу. Бо хіба велись би такі гострі суперечки через Того, Хто не має життя в Собі (Ін. 5, 26)?

Браття і сестри! Для кого Христос є камінь, і навіть скеля, той не захищається в житті, в яких би умовах він не жив і яких би спокус і страждань не зазнавав. Христос – це та сила, яка надихає людину на подвиг, яка перемагає страждання, яка дає людині надію на краще, яка співчуває і говорить з людиною у тайниках її душі.

Будемо стояти на камені віри – на Христі – і не захищаємося! Амінь!

**ФІЛАРЕТ, Патріарх
Київський і всієї Русі-України**

• НАШОГО ЦВІТУ – ПО ВСЬОМУ СВІТУ

ТАМ, ДЕ СОНЯЧНЕ ПРОМІННЯ РІДКО ЗІГРІВАЄ ЗЕМЛЮ, СВІТЛО ВІРИ ПОВИННО ЯСНІШЕ ПРОНИЗУВАТИ ТЕМРЯВУ

Нотатки про деякі особливості релігійного життя українців у Скандинавії

1. Історія, що має продовження

Українська спільнота у Скандинавії не була чисельною, якщо порівнювати її з кількістю тих наших співвітчизників, які замешкали у найбільш розвинених європейських країнах, а також у США, Канаді чи, скажімо, у найбільших країнах Латинської Америки. Після Другої світової війни невелика частина біженців переїхала на перебування до скандинавських країн, які були й залишаються відмінними від решти Європи за специфікою політичного укладу, особливостями економічного розвитку, а найбільше – унікальним підходом до вирішення соціальних проблем. Доконним фактом є те, що люди залишилися тут в основному не з політичних переконань, а з любові до краю, який став для них другою батьківщиною. Волелюбність громадян, відсутність ідеологічного тиску, надзвичайно розвинутий гуманізм та політична нейтральність формують ідентичність країн Скандинавії. Попри відмінну будову скандинавів українською ментальністю зазначені вище фактори сприяли досить швидкій інтеграції їх у суспільство, що стало для них другою батьківщиною. Активність у боротьбі за визволення України від тоталітарної диктатури російського комунізму – один з важливих аспектів діяльності спільноти (наприклад – Гельсінська група).

Що стосується духовної опіки українців (передусім йдеться про греко-католиків), то продровж тривалого часу її здійснювало духовенство з Риму. Зокрема Владика Мирослав Марусин, ще будучи священиком, систематично приїжджав до скандинавських країн. У 1984 році Апостольська столиця доручила Скандинавію під опіку Українського Екзархату в Німеччині. На той час в українських громадах був відсутнім певний застій, пов'язаний передусім з демографічними проблемами. Місійні візити, здійснювані духовенством Екзархату здебільшого з нагоди великих свят, не змогли реально оживити життя спільнот. Фактично до 2002 року у країнах Скандинавії не було жодної душпастирської структури, яка б діяла на даній території.

2. У нас однакові барви прапорів (життя-буття греко-католиків у Швеції)

Одним з вирішальних моментів в розвитку Католицької Церкви в Скандинавії було те, що, починаючи з 2000 року, сюди прибувають служити єпископи, які походять з цих країн. Католики ставали поволі релігійною спільнотою і щораз вагомішою величиною тамтешнього суспільства. У Швеції Єпископом був призначений Превосвященний Андерс Абореліус, який народився в Швейцарії, де традиція толерантності та інтернаціональної відкритості є не лише словом, але справді дійсністю. Він – перший після Реформації католицький єпископ, який за своїм походженням є шведом. Але завдяки притаманній йому швейцарській відкритості для Католицької Церкви визріли нові перспективи: великі спільноти національних меншин знайшли підтримку і почали творити нову ідентичність Католицької Церкви даної держави. Отож після приязної зустрічі з Владиком Стокгольму в 2002 році було вирішено почати розбудову нашого душпастирства. Трохи згодом туди було призначено для праці о. Мирослава Костива. Ще перед рукоположенням він проживав в Канаді і дякував на місцевій парафії. На даний час у Швеції о. Мирослав відвідує кілька міст, де збираються вірні нашої Церкви. На мою думку, у Стокгольмі треба створити центральну парафію, яка б гуртувала всіх вірних в країні. Саме у столичному місті проживає найбільша кількість наших вірних. Таким чином можна було б утвердити присутність нашої Церкви в Швеції та дати надію на її подальший розвиток.

3. Очевидна реальність на батьківщині великого казкаря (наша спільнота в Данії)

Першим українським душпастирем у цій країні, що дала світові великого Ганса Хрїстіана Андерсена, був отець Сивенький, який відразу після Другої світової війни опікувався нашими вірними. Далі отець Мирослав Марусин (згодом, як відомо, він став архієпископом і провадив служіння у Конгрегації для Східних Церков) докладав зусиль, здійснюючи душпастирські візити. Однак

українці, не маючи постійного духовного центру і відчуваючи постійний секулярний вплив, вливалися у навколишнє оточення. Тому у 2005 році, коли було зроблено спробу створення церковної громади, її основу склали представники нової еміграційної хвилі. За сприяння Єпископа Чеслава Коцона, Єпарха Копенгагену, було віднайдено статистичні дані, які свідчили про наявність українців у Королівстві Данія. Владика, бажаючи підтримати нашу спільноту, сприяв початку богослужіння. Від серпня 2005 року Святі Літургії для греко-католиків починають бути регулярними. Після майже дворічного терміну вдалося знайти можливість для душпастирського у цій країні нашого священика, о. Василя Тиховича, вихідця з Тернопільщини. Молода і свідома за своїм переконаннями громада українців становить на даний час основу, до якої приєднуються новоприбулі українці. Завдяки студентству можливий ріст громади. Проте, треба також відмітити великий вплив місцевого аристократичного суспільства, який таїть у собі цілком зрозумілу небезпеку знеохочення для наших вірних. Тому потрібно докласти багато зусиль, щоб оту молоду і багату на інтелектуальний потенціал громаду захистити від стихій модернізму, консумізму, агностицизму та релігійної байдужості.

4. Сонячні промені і світло віри

(Норвезка дійсність української громади)

Моїм найпершим враженням про Норвегію була температура -24 за Цельсієм. Я приїхав на землю вікінгів 8 січня 2010 року. Тоді, у свято Собору Пресвятої Богородиці, мені здавалося, що тут не знайдеться жодної української душі. Проте ця думка виявилася помилковою, бо вже в перший вечір я зустрівся з пані Іриною Сабор, культурним аташе. Вона ознайомила мене з містом, огорненим північним морозом. Спільнота тут формувалася завдяки старанням мирян, які прагнули не лише зберегти культурну і релігійну ідентичність, але й передати її дітям. Тому тут була створена українська громада, зусиллями якої організовувалися та провадилися різні культурні заходи. А в українській школі діти вивчали рідну мову та традиційні звичаї.

Як підказує досвід, творенню духовної спільноти сприяють різні фактори. У цьому випадку одним із найважливіших була зустріч з отцем Робертом. Цей монах-єреміт уже упродовж багатьох років живе у лісі, за 150 км від Осло. Перебуваючи там з невеликою чернечею спільнотою, він не лише запалює іскри віри у серцях місцевих мешканців, але й притягує багатьох людей з різних частин світу. Спілкуючись із ним, вони знаходять пораду і розраду, утверджуються у надії. Його прив'язаність і любов до України, до нашого східного обряду, його великодушність притягує наших співвітчизників, зміцнює спільнотні вузли громади Норвегії. На першій нашій літургії було десь біля двадцяти вірних, тоді коли на різдвяному вертелі вже близько шістдесят людей зібрались навколо наших страв, звичаїв. Отож відтоді, з січня 2010 року, у кожній першій неділі місяця запрошую громаду на Святу Літургію, яка стала центром життя спільноти. Чисельність громади зростає, і я вдячний Богові за те, що мав нагоду разом з усіма вірними бути свідком народження духовної спільноти. Переконаний у тому, що вона матиме добре майбутнє. Молодь та студенти, підприємці та спеціалісти, доцент та співаки і свідомі свого покликання українці – вони творять основу громади. З одного боку, шкода, що такі добрі люди мусять покидати Україну, шукаючи собі майбутнього, з іншого боку – це Боже провидіння, що такі люди представляють нашу Україну на далеких, але вже давно не чужих землях півночі.

5. Такі далекі і близькі дороги долі (українці у Фінляндії)

Однією з найбільш віддалених спільнот, якою доводиться опікуватися духовно, є українська громада в Гельсінкі. Не тільки географічна віддаленість цієї країни, але й ментальність та мова жителів Країни Тисячі Озер є важливими факторами. Тим не менше, тут починає гуртуватися українська спільнота, яка попри близькість і домі-

нантність російськомовного середовища робить перші, але дуже рішучі кроки до самовизначення. Починаючи з 2012 року тут відбуваються періодичні зустрічі, проте відсутність відповідного приміщення та невелика кількість людей, які мають можливість відвідувати Святі Літургії, є реальними перешкодами у налагодженні релігійного життя української громади. Долаючи значні відстані, бажаю, щоб і наші вірні знаходили можливість для згуртування навколо Слова Божого і таким чином творили паломництво до власних коренів. І не тільки національних, але й релігійних.

6. Душпастирська праця в Скандинавії (загальні риси)

Уже понад десять років я вважав одним з основних моїх пріоритетів відновлення пастирського служіння для наших вірних у Скандинавії. Як відомо, у свій час Патріарх Йосиф Сліпий поставив за завдання «собирати у розсіянні сухих». За досить короткий період я пізнав країни Північної Європи: політичний і економічний устрій, також в деякій мірі традиції і ментальність населення. Величезні відстані – це один з важливих факторів, що суттєво впливає на працю. Не тільки вірні, але й душпастир мусять долати ці відстані. Тому необхідна підтримка від рідних і близьких, щоб віддаватися духовній праці за таких не зовсім сприятливих обставин. Завдячую моїй дружині Прісії, адже найперше тому, що вона посвятила себе нашій родині (сім'ї), я маю змогу працювати в Екзархії та Скандинавії. Без сумніву, їй притаманна риса швейцарського виховання – бути відкритим до потреб інших. Теж саме можу з впевненістю сказати й про Владика Скандинавії Андерса Абореліуса, Єпископа Швеції, Владика Чеслава Коцона, Єпарха Данії та Архипастира Норвегії Владика Берта Айдвіґа. Думаю, що в тому Скандинавія, як і Швейцарія, могли б бути нам за приклад. Вартий уваги той факт, що представники усіх національних меншин у країнах Скандинавії мають можливість розвиватися. До того ж, вони отримують вагому державну підтримку. Це свідчить про зрілість національної думки, є проявом свідомої відповідальності за спільноту.

Секуляризація, агностицизм та байдужість до питань, притаманних віруючим спільнотам – це найсерйозніші виклики для Церкви у третьому тисячолітті. Цей виклик в Скандинавії є, напевно, найбільш актуальним. Спільнота Євангелістської Церкви переживають суттєву кризу вже упродовж тривалого часу. Католицька спільнота лише протягом останніх 40 років починає проявляти ознаки суспільного життя, однак їхня чисельність в порівнянні із загальною кількістю населення поки ще незначна. Велика кількість конвертитів (особи, які міняють свою конфесійну приналежність внаслідок навернення на католицьку віру). Тому від правдивості і ширості життя та свідчення вірних Вселенської Церкви може загорітися дуже позитивна іскра, що у майбутньому розгоріться багаттям.

Аксіомою є те, що спорт і культ здорового способу життя є чи не найважливішими аспектами життя суспільної еліти країн Скандинавії. Цілком зрозуміло, що віра не може зашкодити здоров'ю. Але чи потрібна віра для здоров'я – над цим питанням задумується майже кожен скандинавець. Тому Католицька Церква стоїть тут перед завданням, як утвердити свою позицію у такому суспільстві, як дати відповідь на ті виклики, які висуває своєрідна Скандинавія.

Сирен Кіркеґард, відомий данський філософ, сказав у свій час: «Бути християнином – це не означає подивляти Христа, а його наслідувати». На мою думку, у цьому вислові міститься вимога не лише до нашої спільноти, але й до усієї Церкви вірних. Там, де сонячне проміння так рідко і так коротко видніється на обрії, світло віри повинно ясніше просвітлювати темні. Можливо у правдиво прожитому житті свідоцтво віри і гуманізм знайдуть взаємне визнання або й навіть взаємодоповнення. Бо правдиве заперечення – це завжди дорога до правди. Тоді таке заперечення не є запереченням.

о. Іван МАЧУЖАК
www.ukrainische-kirche.de

• З ІНШИХ ВИДАНЬ

КРИВАВО-ЧЕРВОНА АРМІЯ 23 ЛЮТОГО ДОСІ В УКРАЇНІ ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ ЯК СПОГАД ПРО «РАДЯНСЬКУ АРМІЮ», НЕЗВАЖАЮЧИ НА НОВУ НАЗВУ СВЯТА «ДЕНЬ ЗАХИСНИКА ВІТЧИЗНИ». А ЯКОЮ Ж БУЛА ЧЕРВОНА АРМІЯ НАСПРАВДІ

Матеріал друкованого видання № 6
(274) від 7 лютого

Щороку в Україні святкують дати визволення від німецько-фашистських загартників окремих сіл, міст і областей. Це суто радянська традиція, сформована комуністичною політикою антинаціональної пам'яті, коли народи більшовицької імперії мали знати лише офіційну інтерпретацію подій, забувши власне минуле й адекватне до нього сприймання історії. Кожного 9 травня гучно відзначають чергову річницю тріумфу сталінської диктатури над гітлерівською. Як дотепно написав автор книжки «Бабин Яр» Анатолій Кузнецов: «Священна» війна СРСР проти Гітлера була тільки відчайдушною боротьбою за право сидіти не в чужоземному, а у власному концтаборі, плекаючи надії розширити саме його на весь світ».

НОСІЇ НЕСВОБОДИ

Кого могла визволити сталінська диктатура, і яке відношення до свободи вона має взагалі? Повернення рідного НКВС, партійної номенклатури, колгоспного рабства, терору й переслідування інакодумців – це, звісно, «свобода»... Радянський солдат нічого іншого не ніс, ані людської гідності, ані прав, бо не мав того й сам. Однак у публічному просторі всупереч логіці постійно педалюють концепт «визволення».

В усіх цих святкуваннях є ще один кричущий алогізм: номенклатура після XX з'їзду КПРС, а понад усе після Перебудови таки мусила визнати сталінський режим терористичним і антилюдським; водночас той інститут, що був виконавцем багатьох злочинів комуністичної системи, – Червону армію – проголошують аж дотепер святою і безгрішною, гідною всілякого прославлення. Це все одно, що сказати: «Німецький нацизм був поганим, але Вермахт – добрим». Але ж без лояльності останнього, його генералітету, офіцерського корпусу й рядового складу ефрейтор Адольф Гітлер просто не втримав би влади. І ця лояльність зберігалася (за деякими невіршальними винятками) аж до травня 1945 року.

В Україні досі триває повальна глорифікація Червоної армії (на тлі критики тоталітаризму!) в тисячах пам'ятників, десятках меморіалів, традиційних ритуалів тощо. Це все наслідки потужної пропаганди, метою якої було назавжди вкарбувати в пам'ять людей фундаментальні комуністичні конструкції. СРСР припинив існування, однак його ідеологія живе й активно працює проти нашої держави. Оспівування Червоної (Радянської) армії є потужною основою всіх тих ідеологем, що їх використовує багато політсил, котрі виступають проти незалежності України, за входження до складу неолібералізму. Прославлення знаряддя антилюдської диктатури є фактично дозволеною формою пропаганди самого тоталітарного ладу, бо ця армію абсолютною хибно розглядали окремо від влади, якій вона служила і яка всі роки свого панування на її зброю спиралася. Тоталітарний лад і Червона армія – брати-близнюки. Остання є настільки само злочинною, як і система, що покликана її до життя.

ДОБЛЕСНІ БУДЬОНІВЦІ

Від перших днів свого існування вона постійно супроводжувала партію більшовиків, беручи участь в усіх її акціях: червоної терор, пограбування «ворожих класів», продрозверстка на селі. Усього цього без РСЧА (Робітничо-селянської Червоної армії) не сталося б. Якою вона була на той час, засвідчує історія так званої 10-ї армії Климента Ворошилова: про неї згадує член її ж таки революційної військради Окулов. Останній пише,

що декласованим елементам у збройних лавах «нічого не треба, тільки «трішечки різати»: кого, за що – це цілковито байду-же. Величезні обози деяких частин, де переховуються тисячі мародерів, дезертирів і ледарів, як сарана спустошують околиці, жеруть постачання, сіють паніку й розклад [...]». Почасті через те, що робить 10-та армія серед мирного населення, й, можливо, саме з цієї причини передусім ми ведемо війну всередині ворожої країни [...]. Як наслідок, під час наближення наших військ мирне населення незрідка озброюється, чинить нам відчайдушний опір, а в разі поразки масово тікає, забираючи із собою все, що можна, а решту ховає і нищить».

В УКРАЇНІ ДОСІ ТРИВАЄ ПОВАЛЬНА ГЛОРИФІКАЦІЯ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ НА ТЛІ КРИТИКИ ТОТАЛІТАРИЗМУ

Комісар Південного фронту Гусев у 1920 році телеграфував наркомвоєнмору: «Частини 1-ї кінної армії тероризують владу, грабують, розстрілюють жителів і навіть родини військовослужбовців Червоної армії, всю худобу забирають [...]». Наслідки неподобств уже даються взнаки; ті села, що були на боці радянської влади й далеко від участі в бандитизмі, тепер, навпаки, відчують страшну ненависть до Червоної армії та радянської влади». До речі, 1-шу кінну армію вважали елітним з'єднанням більшовиків, де Сталін був членом РВР. Її звеличували сотні комуністичних прозаїків, поетів, композиторів, художників, скульпторів та «істориків».

Воєнком 42-ї стрілецької дивізії тоді ж таки повідомляв Москву: «Немає населеного пункту, з тих, де побували будьонівці, в якому не лунав би суцільний стогін жителів. Масові грабунки, розбій і насильство будьонівців перевершували панування білих... Ламали скрині, забирали жіночу білизну, гроші, годинники, столове начиння й т. ін. Надходили заяви про з'валтування й тортури».

Напевно, прихід цих бандитів у «пильнати шлемах» теж треба було святкувати як визволення? Відомий одеський письменник Ісак Бабель, який служив у Будьонного, згадував: «Іздимо з воєнкомом

по лініях, благаємо не рубати полонених, Апанасенко вмиває руки, Шeko прохопився – рубати, це відіграло жажливу роль. Я не дивився на обличчя, доколювали, пристрілювали, трупи покрито тілами, одного роздягають, другого пристрілюють, стогони, крики, хрипи... Пекло. Як ми несемо свободу, жажливо. Шукають на фермі, витягують, Апанасенко – не витрачай патрони, заріж. Апанасенко каже завжди – сестру зарізати, поляків зарізати [...]. Дані про оборону Львова – професори, жінки, підлітки. Апанасенко їх різати – він ненавидить інтелігенцію...» Потім згадуваний тут Іосіф Апанасенко стане одним із найбільш високоставлених сталінських генералів і до 1943 року командуватиме всіма радянськими військами на Далекому Сході.

РСЧА часто використовували в каральних акціях: тільки в кубанському місті Єйську вже в мирний час будьонівці за два місяці розстріляли 680 осіб, із яких лише 90 були повстанцями. А як стверджував у березні 1919-го радянський командарм Філіпп Міронов: «...тільки на шляху 8-ї армії трибуналами на благо соціальної революції було розстріляно 8 тис. осіб». Один майбутній маршал – Михайл Тухачевський – труїв повсталіх тамбовських селян газами й ставив цілими селами під кулю, а другий – Георгій Жуков – хвацько рубав їм голови. Командарм 1-го рангу Йона Якір, командувач Українського округу, у 1932–1933 роках військовою силою забезпечував утілення в життя сталінської політики Голодомору. Інколи злочинців охоплював самокритичний настрій, і тоді вони могли написати, як-от воєнком 1-ї Туркестанської кавалерійської дивізії Вінокуров: «Становище зараз у Східній Бухарі вкрай кепське, теоретично ми тут закріплюємо радянську владу, а практично рубаємо бідноту тисячами... Я тепер абсолютно не уявляю, які потрібні величезні зусилля, щоб примирити нас із населенням». Ось такою була ця «непереможна й легендарна», яка в «боях зізнала радість перемоги», яка від свого народження.

БЕЗКАРНІ «ВИЗВОЛИТЕЛІ»

А потім були «визвольні» походи в Західну Україну й Західну Білорусь, окупація Литви, Латвії та Естонії, спроба зробити

те саме з Фінляндією. Однак в усій красі сутність цієї армії проявилася під час «визволення» Центрально-Східної Європи у 1944–1945 роках. Німецький генерал Фрідріх фон Меллентін писав: «...то була трагедія небаченого масштабу. В давніх германських землях – Східній Пруссії, Померанії та Силезії – росіяни проявили звірячу жорстокість. Неможливо описати все, що сталося між Віслою і Одером у перші місяці 1945 року. Європа не знала нічого подібного від часів загибелі Римської імперії».

ВИХВАЛЯТИ ЗНАРЯДДЯ ЗЛОЧИННОГО РЕЖИМУ ОЗНАЧАЄ ЗВЕЛИЧУВАТИ ЙОГО З УСІМА ВЧИНЕНИМИ ЗВІРСТВАМИ

Може, бреше німець? Але письменники-фронтовики Александр Солженіцин і Лев Копелев підтверджують, що, прийшовши до Німеччини, вони, як і всі їхні однополчани, знали: тамтешні дівчат можна безкарно гвалтувати і вбивати. А ось спогади колишнього лейтенанта-зв'язківця Леоніда Рабічева. Він, очевидно, не мав підстав сильно захищати німців і писати наклепи на Червону армію. Отож згадував тільки те, що бачив на власні очі: «На возах і машинах, пішки – старі, жінки, діти, великі патріархальні родини повільно всіма дорогами

й магістралями країни йшли на захід. Наші танкісти, піхотинці, артилеристи, зв'язківці наздогнали їх, щоб звільнити шлях, поскидали в кювети обіч шосе їхні вози [...] й, забувши про обов'язок і честь, про німецькі підрозділи, що відступали без бою, тисячами накинупали на жінок і дівчаток. Жінки, матері та їхні дочки лежать праворуч і ліворуч уздовж шосе, а перед кожною стоїть армада мужиків, які регочуть зі спущеними штанями. Тих, хто стікає кров'ю і непритомніє, відтягують убик, дітей, що кидаються на захист, розстрілюють. Регіт, ричання, крики й стогін. А їхні командири, їхні майори та полковники стоять на шосе, хто сміється, а хто й диригує, ні, радше регулює. Це щоб усі їхні солдати без винятку взяли участь... Полковник, той, який щойно регулював, не витримує і сам стає в чергу, а майор відстрілює свідків, дітей і старих, що б'ються в істеричі [...]. До обрію між гір лахміття, перевернутих возів – трупи жінок, дітей, старих».

То були не окремі ексцеси, а масове, тотальне явище, яке тривалий час приховували в СРСР як страшну державну таємницю. Звірства «визволителів» були на кожному кроці, той-таки Рабічев пише: «Мені й мому взводові управління дістається масток за 2 км від шосе. В усіх кімнатах – трупи дітей, старих, згвалтованих і застрелених

жінок. Ми так стомилися, що, не звертаючи на них уваги, лягаємо на підлогу й засинаємо». Ще спогад: «У цей час до костелу жнуть близько 250 жінок і дівчаток, але вже хвилин за 40 [...] під'їжджають кілька танків. Танкісти відпихають, відтісняють від входу моїх автоматників, вдираються у храм, збивають із ніг і починають гвалтувати жінок. Я нічого не можу вдіяти [...]. Стогони жінок, які вмирають. І ось уже сходими (навіщо? чому?) тягнуть нагору, на майданчик скривавлених, напівоголених, непритомних і крізь розбиті вікна скидають на бручків. Хапають, роздягають, вбивають... Танкісти поїхали. Тиша. Ніч. Жахлива гора трупів». Ось вона, «непереможна й легендарна» гордість радянського народу...

Чимало таких випадків було і в Польщі, Угорщині, Чехословаччині, ба навіть у Югославії, яку завжди вважали союзником Росії. На її території «визволителі» також згвалтували понад дві сотні жінок, половиною з яких убили. Маршал Тіто і його оточення були страшенно обурені й поскаржилися Сталіну, але той виправдав злочинців.

Коли нарешті буде усвідомлено, що вихвалити знаряддя злочинного режиму означає звеличувати його ж такі з усіма вчиненими звірствами?

«Український тиждень» (м. Київ)

• ПЕРОМ ПУБЛІЦИСТА

Йосиф СІРКА (Канада)

ЯК НАЗВАТИ РОСІЯНИНА, ЯКИЙ ЛЮБИТЬ УКРАЇНСЬКУ МОВУ?

„Я ни одного слова не поняла... но какой красивый украинский язык, так бы и слушала его всю жизнь.” Москвичка.

Про те, що серед чужинців є чимало таких, які вивчили українську мову і горді вживати її, можна зокрема довідатись від старшої української еміграції у США, Канаді, Німеччині та ін. країнах. Часто вона спонука до вивчення при мішаних подружжях, коли одне українського походження, а інше – ні.

Якщо ж прислухатися до звернення Зав'ялова, то ми збережемо не тільки нашу мову, але й здобудемо європейський стандарт життя, бо всі європейські країни подібні тим, що поважають і розвивають свої мови, свої звичаї, свою культуру, свої цінності.

Заклик цього молодого громадянина РФ, який вважає своєю рідною мовою російську, актуальний не тільки в Україні, де шовіністичні проросійські сили намагаються всякими засобами принизити та знищити українську мову, але й в Канаді та США. У США втримати українську мову ще важче ніж в Канаді, бо тут нема стільки українських газет, нема стільки українських радіопередач, нема взагалі телевізійних програм українською. Проблема українців Канади не у русифікації (бо у тзв. 4-й хвилі приїхали вже зрусифіковані), а у переході таких газет як «Гомін України», «Новий шлях», «Українські вісті» на англійську. Чи не парадоксально, що лише газета «Міст» (газета 4-ої хвилі) дотримується української мови (крім реклами), а могла б сказати – будемо виходити англійською, щоб четверта хвиля вчилася; бо ж англійську мову в українських газетах пояснюють, мовляв, багато хто вже не вмів читати українською! Чомусь вище наведені газети дбають про тзв. англійського українця, але не хочуть його вчити мови предків.

Ще гірше з телевізійною програмою «Контакт», в якій добродій Кагут чомусь

свої репортажі провадить обов'язково англійською, що дуже нагадує телебачення в Україні, де журналіст обирає для інтерв'ю російськомовного, щоб так вмовити телеглядачам, що, мовляв, всі розмовляють російською, або, що української не знають. Дивно звучить, коли пан Кагут англійською закликає Stay Ukrainian, my friends! (Залишайтеся українцями, мої друзі!).

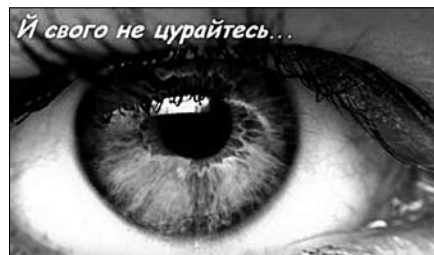
Звичайно, що в Україні «цілковито» інші проблеми – тут загрожує повна русифікація незалежній країні! Тому звернення молодого російського громадянина, з рідною російською мовою, набирає цілковито іншого «забарвлення». Справа в тому, що А.Зав'ялов і не підозрює, що в Україні йде запекла боротьба проти української мови, а хто виступає на її захист, то його можуть навіть фашистом назвати. Може не повірите? То, будь ласка почитайте заяви депутата від ПР, відомого «творця» Закону Ка-Ка про мови Колесніченка (Колесніченко: у нас фашизм гордо піднімає голову, УП, 14.1.13).

Так відреагував «народний обранець» від ПР на внесений народними депутатами, братами В. та П. Балогами і В.Петьовкою законопроект, який пропонує розробити тести на знання української мови для претендентів на державну службу. Звичайно, що йдеться про законопроект, який би допоміг усунути неграмотних і нездатних, непрофесійних людей з управління державою, бо якщо вони не змогли вивчити

мову за 21 рік, то вони не здатні керувати міністерствами, чи урядом. Тут доречно буде покликатися на найближчого північного сусіда України, де навіть не до подумання, щоб хтось у Російській Федерації міг займати будь-яку державну посаду, не знаючи російської мови (незважаючи на федерацію різних національних республік!). Зрештою, саме Росія планує запровадити іспити російської мови і для тих, хто хоче працювати в Росії (маємо на увазі не в уряді, але на будь-якій роботі!). Інший приклад можна навести з Федеративної Канади, де на державній (федеральній) посаді не може бути людина, яка не володіє обома мовами англійською і французькою. У сусідній з Україною Словаччині, де назбирається інакомовних громадян (яких рідна не словацька мова: угорці, роми, українці, німці та ін.) відсотково не менше ніж російськомовних в Україні, але займати державну посаду без знання словацької мови неможливо, навпаки – за незнання державної мови штрафують!

Причём тут фашизм, коли мова про українську? Мабуть у незнанні значення цього слова, або у старій комуністичній пропаганді, що все, що пов'язане з українським, вже зараховують до фашизму. В цьому огляді робиться наступ зараз на українську мову і на партію «Свобода», яка також виступає за дотримання Конституції щодо державної мови!

Дивує, що газета «Українська правда» надає місце таким авторам, які безпідставно звинувачують «Свободу» у фашизмі, за що та мала б його подати до суду. Пан С.Белашко (директор Агенства соціальних комунікацій) мав би такі знати, що не можна щось казати, а тим більше писати, брехливе, що не тільки не відповідає правді, але й ображає. Він пояснює, чому він свободівців називає фашистами: «Для начала оговорюсь, что слово «фашист» не является для меня ругательством. Это такой же политологический термин как «ли-

берал», «консерватор» или «соціаліст» (С.Белашко, Протест проти здорового глузду, Або: Симптоми розщепленої свідомості, УП, 14.1.13). Якщо вже так спрощені поняття у пана директора, то чому він не називає свободівців «соціалістами», чи «лібералами»? Очевидячки, що він і сам не вірить, що пише. Але одне спільне знаходимо у Белашка і Колесніченка – захисники української мови – фашисти. Доречно буде зазначити, що коли б в Україні був хоч один справжній «український фашист», то не було б сьогодні стільки українофобів в уряді, у ВР України та на сторінках ЗМІ.

Якими ж словами назвуть А.Зав'ялова, який закликає українців навіть берегти і розвивати солов'їну, він же ж не українець!? Гадаю, що заклик молодого росіянина до українців появився вчасно, бо окупаційна русифікаторська структура в Україні вдається до всяких брудних засобів, щоб українську мову остаточно витіснити з державного життя. З телебачення та преси, де вже дві треті видаються російською, українську витіснили.

Нехтуючи Конституцією, такі типи, як пан Колесніченко, висувають аргументи, мовляв, важливим є професіоналізм, а не мова. Але саме професіоналізму бракує сучасній владі в Україні! Українські найвищі посадовці могли вже переконатися, що багато дипломатів в Україні вивчали вдома українську, перед тим як приїхати

в Україну. Отже, чужинці зуміли вивчити державну українську, а ті, які живуть з цієї держави – не зуміли! Хіба це не є доказом того, як розуміють професіоналізм поза межами України і такі собі «балакайки» (від слова балакати) типу Колесніченка, Белашка.

Відомий історик, політолог О.Палій у статті «Національність у паспорті: добре чи погано?» (День, 17.1.13) стверджує, що 87,7% громадян України вважають її своєю Батьківщиною і для 2/3 населення українська мова є рідною!

Отже постає питання: Хто ж фашист в Україні? Ті що домагаються людських і

Конституційних прав? Чи ті, що готові продати країну за і так вже найдорожчий газ у світі?

Відсутність у країні українського уряду, українських провідників, які б думали не про свої маєтки, мільярди, офшорні рахунки породжує всякі дискусії, які спрямовані лише на одне - відволікти увагу людності від основних проблем. А коли трапляється вигідна ситуація (вигідна для себе, не для держави), то можна підписати угоду про приєднання до Митного союзу або до Руського міру.

Серед німців, французів, росіян, поляків, словаків і чехів мені самому доводилося бути свідком того, що українську можуть вивчити і чужинці, але коли вони звертають нам увагу на красу нашої мови, то для нас важлива не краса, а те, що можемо нею всебічно користуватися і її плекати. Недавно в українській газеті «Новий шлях», що виходить у Торонто, було звернення до українців, яке зробив громадянин Росії Андрій Зав'ялов під час свого виступу на прощальному обіді учасників Канадсько-Української Парламентарної Програми. Його виступ був оприлюднений в газеті «Новий шлях» (29.11.12, стор. 11) під назвою: «Спілкуйтеся українською, розвивайте її, бороніть її!» Молодий викладач української мови з Іркутська (Росія) самотужки вивчив українську і зараз її викладає.

• ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ

13 СІЧНЯ 2013 РОКУ ВІДІЙШЛА У ВІЧНІСТЬ БЛ.П. АННА (ГАЛИНА) БІЛОУС

В суботу 19-го січня смутком прибита родина і церковна громада в Каліфорнії численно зібралася віддати дорогої пані Галині останній поклін. Чин похорону відбувся в церкві Св. Сави при сербському цвинтарі в Лос Анджелес, де і була покійна похована біля своїх батьків. **Галина Білоус** все своє життя віддала не тільки своїй дорогій родині, але також службі Церкві і українському народові. Переживши Великий Голодомор, Вона ціле життя непохитно стояла в обороні святої Української Православної Церкви і України, і була великим прихильником і промотором Київського Патріархату. Її упокоєння гірко відчулося не тільки в Каліфорнії, але по цілій північній Америці і в Україні.

Редакція бюлетеня «Наша Церква – Київський Патріархат» приєднується до всіх, хто сумує через відхід у вічність Галини Білоус. Вона була доволітньою читачкою нашого видання та журналу «Бористен», брала активну участь в усіх добродійних акціях, котрі провадив часопис. Зокрема, підтримувала наші ініціативи щодо допомоги вихованцям Дніпропетровського обласного дитячого будинку для дітей з придбаними і вродженими фізичними вадами. Її завжди непокоїв стан справ з нашою мовою, культурою, Церквою на Січеславщині. Ми завжди будемо з вдячністю згадувати роки нашої плідної співпраці. І висловлюємо найщиріші співчуття горем прибитим мужу МИКОЛІ, дочці ІРЦІ, синові ВІКТОРУ з дружиною АННЕТ, сестрі МАРІЇ Олійник з мужем ВАСИЛЕМ, племінниці Дра. ВАЛЕРІЯ Селеванів, внукам ДЖЕЙМСУ Білоус, КЕТРИН Скуланд з мужем КОУЛЕМ, ХРИСТИНІ Аухтерлоні, МИХАЙЛУ Аухтерлоні з дружиною. Вічна пам'ять!

Rev. Protobresbyter Michael Zemlachenko, 89 years old, of Winchester, VA (formerly of Three Bridges, NJ), fell asleep in the Lord on Tuesday, February 26, 2013 at home. He was lovingly surrounded by his wife Pani Matka Tatiana and his family.

Born on December 25, 1923 in Dnepropetrovsk, Ukraine, he was a resident of Hunterdon County since 1963. He and his wife moved to Winchester, VA in January, 2012.

Rev. Zemlachenko and his wife Tatiana celebrated their 67th wedding anniversary February 10, 2013. He is survived by his wife Tatiana; three sons and their wives, Jerry and Helen of Winchester, VA, Michael and Oksana, Nicholas and Kathleen of Flemington, NJ; ten grandchildren and five great grandchildren.

He was ordained to the Priesthood in February, 1955, and given the title Protobresbyter in 1988 – the highest rank of a priest in the Ukrainian Orthodox Church. He has served the Ukrainian Orthodox Church of the USA for 58 years - having served parishes in Uniondale, Long Island, NY, Minersville, PA, Bayonne, NJ, South Bound Brook, NJ, Northampton, PA and Clifton, NJ. He served as an administrative Treasurer and Cemetery Director of the Ukrainian Orthodox Church Consistory in South Bound Brook, NJ. He was also a member of the Metropolitan Council of the Consistory and served on many committees.

Від редакції бюлетеня «Наша Церква – Київський Патріархат» :

Ми так само глибоко сумуємо з приводу відходу у засвіти правдивого душпастиря та щирого патріота бл.п. Михайла Земляченка. Довгі роки він був читачем і прихильником нашого бюлетеня та журналу «Бористен». Його листи до редакції відрізняли правдивий біль та тривога за сьогоднішню і будучність України. Він ніколи не забував про свою «малу Батьківщину» Січеславщину та як міг допомагав отчому краю. Пам'ять про цю добру та славу людину назавжди збережеться у наших серцях. Нехай буде пухом йому така далека від України американська земля!

Влас. інформ.

• ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

ЛЮТИЙ 2013 - ЛЮТИЙ ЗА НОВИМ СТИЛЕМ

1

П'ятниця

Прп. Макарія Великого, Єгипетського (390–391). Свт. Марка, архієп. Ефеського (1457). Прп. Макарія, посника Печерського, в Ближніх печерах (XII). Прп. Макарія, диякона Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Блж. Феодора, Христа ради юродивого, Новгородського (1392). Знайдення мощей прп. Сави Сторожевського, Звенигородського (1652). Прп. Макарія Римлянина, Новгородського (XVI–XVII). Мц. Євфрасії, діви (303). Прп. Макарія Олександрійського (394–395). Свт. Арсенія, архієп. Керкирського (VIII). Прп. Антонія, стовпника Марткобського (VI, Груз.).

Євр., 327 зач., XI, 8, 11–16. Мк., 41 зач., IX, 33–41.

2

Субота

Прп. Євфимія Великого (473). Прпп. Євфимія, схимника (XIV), і Лаврентія, затворника (XIII–XIV), Печерських, в Дальніх печерах. Прп. Євфимія Сянжемського, Вологодського (бл. 1465). Мчч. Інни, Пінни і Римми (I–II). Мчч. Васса, Євсевія, Євтихія і Василіда (303).

Єф., 228 зач., V, 1–8. Лк., 74 зач., XIV, 1–11.

3

Неділя

Неділя 35-та після П'ятдесятниці. Глас 2.

Прп. Максима Спов. (662). Мч. Неофіта (304). Мчч. Євгенія, Кандида, Валеріана і Акили (III). Прп. Максима Грека (1556). Мц. Агнії, діви (бл. 304). Мч. Анастасія (662).

Утр. – Єв. 2-ге: Мк., 70 зач., XVI, 1–8.

Літ. – 1 Тим., 280 зач., I, 15–17. Лк., 93 зач., XVIII, 35–43 (Неділі 31-ї).

4

Понеділок

Седмиця 36-та після П'ятдесятниці (рядове читання 31-ї седмиці).

Ап. Тимофія (бл. 96). Прмч. Анастасія Персидського (628). Прмч. Анастасія, дияк. Печерського, в Ближніх печерах (XII). Прп. Макарія Жабинського, Белівського чудотворця (1623). Мчч. Мануїла, Георгія, Петра, Леонтія, єпископів, Сионія, Гавриїла, Іоана, Леонта, Парода, пресвітерів, та інших 377 (бл. 817).

Євр., 329 зач., XI, 17–23, 27–31. Мк., 42 зач., IX, 42 – X, 1.

5

Вівторок

Сщмч. Климента, єп. Анкирського, і мч. Агафангела (312). Прп. Геннадія Костромського і Любимського (1565). Перенесення мощей свт. Феоктиста, архієп. Новгородського (1786). Прп. Мавсими Сиріна (IV). Прп. Самана, мовчальника (бл. 400). Свт. Павлина Милостивого, єп. Ноланського (431). Спомин VI Вселенського Собору (680–681).

Євр., 333 зач., XII, 25–26, XIII, 22–25. Мк., 43 зач., X, 2–12.

6

Середа

Прп. Ксенії (V). Блж. Ксенії Петербурзької (XIX). Свт. Герасима Великопермського (Устьвимського, 1441). Мч. Іоана Казанського (1529). Мчч. Вавили Сицилійського та учнів його Тимофія і Агапія (III). Прп. Македонія, Сирійського пустельника (бл. 420). Перенесення мощей прмч. Анастасія Персидського (VII).

Як., 50 зач., I, 1–18. Мк., 44 зач., X, 11–16.

7

Четвер

Свт. Григорія Богослова, архієпископа Константинопольського (389). Свт. Мойсея, архієп. Новгородського (1362). Мц. Філіцати та синів її Януарія, Фелікса, Филипа, Сильвана, Олександра, Віталія і Марціала (164). Прп. Поплія Сирійського (380). Прп. Мара співця (бл. 430).

Ікони Божої Матері, званої "Утамує мої печалі".

Утр. – Ін., 35 зач., X, 1–9.

Літ. – Як., 51 зач., I, 19–27. Мк., 45 зач., X, 17–27.

Свт.: 1 Кор., 151 зач., XII, 7–11. Ін., 36 зач., X, 9–16.

8

П'ятниця

Прпп. Ксенофонта, дружини його Марії та синів їхніх Аркадія та Іоана (V–VI). Прп. Ксенофонта Робейського (1262). Мчч. Ананії, пресвітера, Петра, сторожа в'язниці, з ними семи воїнів (295). Прп. Симеона Ветхого (бл. 390). Перенесення мощей прп. Федора, ігумена Студійського (845). Свт. Йосифа, архієп. Солунського (830). Блгв. Давида III Відновителя, царя Іверії та Абхазії (1125, Груз.).

1 Пет., 60 зач., III, 10–22. Мк., 55 зач., XII, 18–27.

Як., 52 зач., II, 1–11. Мк., 46 зач., 23–32.

9

Субота

Перенесення мощей святителя Іоана Золотоустого (438).

Утр. – Ін., 35 зач., X, 1–9.

Літ. – Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9–16.

Ряд.: Кол., 249 зач., I, 3–6. Лк., 81 зач., XVI, 10–15.

10

Неділя

Неділя 36-та після П'ятдесятниці. Глас 3.

Прп. Єфрема Сиріна (373–379). Прп. Феодосія Тотемського (1568). Прп. Єфрема Новоторзького (1053). Прп. Єфрема Печерського, єп. Переяславського (бл. 1098). Прп. Палладія, пустельника

(IV). Прп. Ісаака Сиріна, єп. Ніневійського (VI).

Суморинської-Тотемської ікони Божої Матері.

Утр. – Єв. 3-ге: Мк., 71 зач., XVI, 9–20.

Літ. – 2 Кор., 182 зач., VI, 16 – VII, 1. Мф., 62 зач., XV, 21–28 (Неділі 17-ї, про хананеянку).

11

Понеділок

Седмиця 37-ма після П'ятдесятниці (рядове читання 32-ї седмиці).

Перенесення мощей сщмч. Ігнатія Богоносця (107). Свт. Лаврентія, затворника Печерського, єп. Туровського, в Ближніх печерах (1194). Свт. Герасима (1441–1467), Питирима (1455), Іони (1470), єп. Великопермських-Устьвимських. Мчч. Романа, Якова, Філофея, Іперихія, Авива, Юліана і Паригорія (297). Мчч. Сильвана, єп., Луки, дияк., Мокія, читця (312).

Як., 53 зач., II, 14–26. Мк., 48 зач., X, 46–52.

12

Вівторок

Собор вселенських учителів і святих: Василія Великого, Григорія Богослова та Іоана Золотоустого. Сщмч. Іполита та з ним мчч. Кенсорина, Савина, Фрисиї, діви, та інших 20 мчч. (III). Прп. Зинона, посника Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Прп. Зинона, учня свт. Василія Великого (V). Мч. Феофила Нового (784). Блгв. Петра, царя Болгарського (967).

Утр. – Ін., 36 зач., X, 9–16.

Літ. – Свт.: Євр., 334 зач., XIII, 7–16. Мф., 11 зач., V, 14–19.

На утрени замість "Чеснійшу.." співаються приспиви свята. 1-й приспів: "Величай, душе моя, Чеснішу від горніх воїнств Діву Пречисту, Богородицю".

13

Середа

Безсрр. мчч. Кира та Іоана і з ними мцц. Афанасії та дочок її: Феодотії, Феоктисти і Євдоксії (311). Свт. Микити, затворника Печерського, єп. Новгородського (1108). Мчч. Вікторина, Віктора, Никифора, Клавдія, Диодора, Серапіона і Папія (251). Мц. Трифени Кизицької.

Як., 54 зач., III, 1–10. Мк., 50 зач., XI, 11–23 – за вівторок.

Як., 55 зач., III, 11 – IV, 6. Мк., 51 зач., XI, 23–26 – за середу.

14

Четвер

Передсвято Стрітіння Господнього. Мч. Трифона (250). Мц. Перпетуї, мчч. Сатира, Ревоката, Саторнила, Секунда і мц. Феліцитати (202–203). Прп. Петра Галатійського (429). Прп. Вендіміана, пустельника Вишинійського (бл. 512).

Як., 56 зач., IV, 7 – V, 9. Мк., 52 зач., XI, 27-33 – за четвер.

1 Пет., 58 зач., I, 1-2; 10-12; II, 6-10. Мк., 53 зач., XII, 1-12 – за п'ятницю.

З цього дня до віддання Стрітіння в седмичні дні служба тільки по Мінеї.

15

П'ятниця

Стрітіння Господа нашого Ісуса Христа.

Утр. – Лк., 8 зач., II, 25–32.

Літ. – Стрітінню: Євр., 316 зач., VII, 7–17. Лк., 7 зач., II, 22–40.

Величання: "Величаємо Тебе, Життедавче Христе, і шануємо Пречисту Матір Твою, Нею ж за законом нині принесений був до храму Господнього". Замість "Чеснійшу..." – приспиви свята. 1-ий приспів: . На Літургії на вході вхідний стих: "Сказав Господь спасіння Своє, перед народами відкрив правду Свою". Задостойник – "Богородице Діво... В Законі тіні..." (до віддання). Відпуст: "Христос, істинний Бог наш, що на руках праведного Симеона..." (до віддання в седмичні дні, а в неділю – воскресний).

16

Субота

Правв. Симеона Богоприємця і Анни, пророкиці. Рівноап. Миколая, архиеп. Японського (1912). Свт. Симеона, еп. Полоцького, еп. Тверського (1289). Блгв. кн. Романа Углицького (1285). Прор. Азарії (X ст. до Р. Х.). Мчч. Папія, Диодора, Клавдіана (250). Мчч. Адріана і Єввула (308–309). Мч. Власія Кесарійського (III).

1 Сол., 273 зач., V, 14–23. Лк., 84 зач., XVII, 3–10.

17

Неділя

Неділя 37-ма після П'ятдесятниці, про Закхея. Глас 4.

Прп. Ісидора Пелусіотського (бл. 436–440). Блгв. вел. кн. Георгія (Юрія) Всеволодовича Володимирського (1238). Прп. Кирила Новоезерського (1532). Прпп. Аврамія і Копрія Печенізьких, Вологодських (XV). Мч. Іадора (III). Сщмч. Аврамія, еп. Арвильського (бл. 344–347). Прп. Миколая, спов., ігумена Студійського (868).

Утр. – Єв. 4-те: Лк. 112 зач., XXIV, 1-12.

Літ. – 1 Тим., 285 зач. (від половини), IV, 9-15. Лк., 94 зач., XIX, 1-10 (Неділі 32-ї про Закхея).

Недільна служба з'єднується зі службою післясвята.

18

Понеділок

Седмиця 38-ма після П'ятдесятниці (рядове читання 33-ї седмиці).

Мч. Агафії (251). Свт. Феодосія, архиеп. Чернігівського (1696). Мч. Феодулі і мчч. Елладія, Макарія і Євагірія (бл. 304). Єлєцько-Чернігівської (1060), Сицилійської, або Дивногорської (1092), і званої "Прикликання загиблих" ікон Божої Матері.

Утр. – Ін., 35 зач., X, 1–9.

Літ. – 1 Пет., 59 зач., II, 21–III, 9. Мк., 54 зач., XII, 13–17.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 25 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9–16.

19

Вівторок

Прп. Вукола, еп. Смирнського (бл. 100). Прп. Варсонофія Великого та Іоана, пророка (VI). Свт. Фотія, патр. Константинопольського (891). Мцц. Дорофеї, Христини, Каллісти і мч. Феофіла (288–300). Мц. Фавсти, мчч. Євіласія і Максима (305–311). Мч. Юліана (312). Мцц. Марфи, Марії та брата їх прмч. Ликаріона, отрока.

1 Пет., 60 зач., III, 10–22. Мк., 55 зач., XII, 18–27.

20

Середа

Прп. Парфенія, еп. Лампсакійського (IV). Прп. Луки Елладського (бл. 946). 1003 мчч. Нікомидійських (303).

1 Пет., 61 зач., IV, 1–11. Мк., 56 зач., XII, 28–37.

21

Четвер

Вмч. Феодора Стратилата (319). Прор. Захарії Серповидця (бл. 520 до Р. Х.). Свт. Сави II, архиеп. Сербського (1268–1269).

1 Пет., 62 зач., IV, 12 – V, 5. Мк., 57 зач., XII, 38–44.

22

П'ятниця

Віддання свята Стрітіння Господнього.

Мч. Никифора з Антиохії Сирійської (бл. 257). Знайдення мощей свт. Інокентія, еп. Иркутського (1805). Прп. Панкратія, іером., затворника Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Прпп. Никифора (1557) і Геннадія (бл. 1516) Важозерських. Сщмч. Маркела, еп. Сикелійського, Филагрія, еп. Кіпрського, і Панкратія, еп. Тавроменійського (I).

2 Пет., 64 зач., I, 1–10. Мк., 58 зач., XIII, 1–8.

На утрени "Чеснійшу..." не співається. Співається велике славослів'я.

23

Субота

Сщмч. Харалампія і з ним мчч. Порфирія і Вантоса та трьох мучениць (202). Блгв. кн. Анни Новгородської (1056). Прп. Прохора, чудотворця Печерського, в Близьких печерах (1107). Прп. Лонгіна Коряжемського (1540). Мцц. дів Єнафи, Валентини і Павли (308).

Ікони Божої Матері "Вогневидна".

2 Тим., 293 зач., II, 11–19. Лк., 88 зач., XVIII, 2–8.

З цього дня на повсякденному богослужінні співається Октоїх. В дні, коли співається велике славослів'я, на утрени катавасія "Відкрию уста мої...".

24

Неділя

Неділя про митаря і фарисея. Глас 5.

Сщмч. Власія, еп. Севастійського (бл. 316). Блгв. кн. Всеволода, у хрещенні Гавриїла, Псковського (1138). Прп. Димитрія Прилуцького, Вологодського (1392). Прав. Феодори, цариці Грецької, що відновила вшанування святих ікон (бл. 867).

Утр. – Єв. 5-те: Лк., 113 зач., XXIV, 12-35.

Літ. – 2 Тим., 296 зач., III, 10–15. Лк., 89 зач., XVIII, 10–14.

У воскресні дні (до Неділі вербної) служба звершується по Октоїху та Тріоді, а Мінея пропускається (за винятком свят та пам'яті святих, що мають бдіння або поліелей) (Типікон, гл. 49, 1-ше «зри»). По 50-му псалмі співається "Покаяння відкрій мені двері, Життедавче..." (до Неділі 5-ї Великого посту включно).

25

Понеділок

Седмиця загальна.

Іверської ікони Божої Матері. Свт. Мелетія, архиеп. Антиохійського (381). Свт. Олексія, митр. Київського і всієї Руси, чудотворця (1378). Свт. Мелетія, архиеп. Харківського (1840). Прп. Марії, званої Марином, та батька її Євгенія (VI). Свт. Антонія, патр. Константинопольського (895).

2 Пет., 66 зач., I, 20 – II, 9. Мк., 59 зач., XIII, 9–13.

У середу і п'ятницю дозволяється вживання молока та яєць.

26

Вівторок

Прп. Мартиніана (V). Прпп. Зої і Фотинії (Світлани) (V). Прп. Євлогія, архиеп. Олександрійського (607–608). Блгв. кн. Костянтина Острозького (1608). Прп. Стефана, у чернецтві Симеона, царя Сербського, Мироточивого (1200).

2 Пет., 67 зач., II, 9–22. Мк., 60 зач., XIII, 14–23.

27

Середа

Прп. Авксентія (бл. 470). Рівноап. Кирила, учителя слов'янського (869). Прп. Ісакія, затворника Печерського, в Близьких печерах (бл. 1090). 12 греків, будівників соборної Успенської церкви Києво-Печерської лаври (XI). Перенесення мощей блгв. кн. Михаїла Чернігівського і боярина його Феодора (1578). Прп. Марона, пустельника Сирійського (IV). Свт. Аврамія, еп. Каррійського (V).

2 Пет., 68 зач., III, 1–18. Мк., 61 зач., XIII, 24–31.

28

Четвер

Ап. від 70-ти Онисима (бл. 109). Прп. Пафнутія, затворника Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Прп. Пафнутія і дочки його Єфросинії (V). Прп. Євсевія, пустельника Сирійського (V).

Віленської (перенесення у Вільно в 1495 р.) і Далматської (1646) ікон Божої Матері.

1 Ін., 69 зач., I, 8 – II, 6. Мк., 62 зач., XIII, 31 – XIV, 2.

• З ЖИТТЯ УПЦКП

ТЕРПІННЯ, СМирЕННЯ І МОЛИТВА

25 лютого у Неділю митаря і фарисея, у Свято - Петро - Павлівському храмі очолив Літургію Преосвященніший Симеон, Єпископ Дніпропетровський і Криворізький. Йому співслужили: благочинний храму протоієрей Михаїл Стіньо та духовенство храму. Під час Літургії у сан ієрея був рукоположений протодиякон Димитрій Поворотній. Під час Літургії Владика виголосив проповідь у якій сказав: «Це притча про правду, яка визволяє нас (Йо. 8, 32). У ній ідеться про правдивість нашої молитви. Бо справді, як ми живемо, так і молимося. У хвилини молитви, як і в кожному хвилину нашого життя, ми маємо однаковий стан серця. Слова нашої молитви виражають те, якими ми є у своєму серці.

Фарисей розповідає про себе; перед Богом і перед людьми він виставляє своє ідеалізоване «я». Він дбає про значимість своєї особи, і в цьому бачить своє життя.

Митар у кількох словах виражає все. «Боже», – промовляє він, тобто вже від початку він звернений до Бога і залишається таким надалі. Навіть коли він говорить про себе: «Надо мною, грішним» (Лк. 18, 13), то знову ж таки показує себе через погляд Бога. Митар правдивий. Він віддає себе, в прямому розумінні слова, приносить себе перед Богом таким, яким є. Він не показує себе в ідеальному

світлі. Він – митар, а тому брехун і злодій в очах людей. Митар визнає це перед Богом, у світлі Божого погляду, не надягаючи маски. Він правдивий у своїй молитві. То ж коли Бог очистиє і виправдає його, він зможе бути правдивим у своєму житті.

Так, Бог таємничим способом діє в нашій душі. Це Він, наш Отець, діє першим, бо першим любить нас і діє, вихлюпуючи свою любов у нас, як тільки ми віддаємо себе Йому у правді серця. Саме такої молитви нам найбільше бракує. Молитва – це дія, що приносить найбільше плодів, бо вона – найвільніша дія нашого серця – єднається з дією Святого Духа, аби дозволити Йому здійснити те, чого Отець бажає для нас.

Саме так молиться Ісус. Просімо Його, щоб навчив нас «понижуватися» так, як Він, бути правдивими, з радістю визнавати, ким ми є. Тоді Святий Дух сходить до нашого серця і звідти разом з Ісусом підносить нас до Отця у єдності з усіма тими, за кого ми молимося «Господи, помилуй нас», хто, як і ми, перебуває у скорботах.

Божественна Літургія закінчилася уставним многоліттям. Ввечері того ж дня, за давньою традицією нашої єпархії, був відправлений акафіст до пресвятої Владичиці нашої Богородиці.

Влас. інформ

• РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

ОБРАНО НОВОГО БОЛГАРСЬКОГО ПАТРІАРХА

24 лютого 2013 в столиці Болгарії - Софії церковно-народний Патріарший Собор обрав нового Предстоятеля Болгарської Православної Церкви.

Новим Патріархом став митрополит Русенський Неофіт, який набрав у другому турі 90 голосів.

Митрополит Ловчанський Гавриїл, який також претендував на патріарший престол, отримав 47 голосів.

У першому турі митрополит Старозагорський Галактіон отримав найменшу кількість голосів - 22. Але оскільки 2/3 голосів (92) не набрав жоден з кандидатів, був призначений другий тур, на якому переможцем ставав той, хто набирає більшу кількість голосів. Всього в Патріарших виборах взяли участь 138 делегатів.

Засідання собору, підрахунок голосів та оголошення результатів транслювалися у прямому ефірі болгарського телебачення.

Відразу після оголошення результатів виборів учасники собору з Синодальної палати вирушили хресним ходом до кафедрального храму св. Олександра Невського, де відбулися молебні та інтронізація новообраного патріарха.

ДОВІДКА

Патріарх Болгарський і митрополит Софійський Неофіт (Симеон Ніколов Дімітров, 1945 р.н.)

З 1959 по 1965 р. навчався в Черепешській духовній семінарії, з 1967 по 1971 р. - у Софійській духовній академії.

З 1971 по 1973 р. проходив богословську спеціалізацію в Московській духовній академії.

З 1973 р. - викладач церковного співу в Софійській духовній академії.

З серпня 1975 р. пострижений у чернецтво, 15 серпня рукоположений у диякона, 25 березня 1976 р. висвячений в ієрея.

У 1977 р. возведений у сан архимандрита. З 1981 по 1985 р. - протосинкел Софійської єпархії.

8 грудня 1985 хіротонісаний в єпископа Левкійського і призначений вікарієм Софійського митрополита.

1 грудня 1989 призначений ректором Софійської духовної академії. 26 липня 1991 обраний ректором відновленого Богословського факультету Софійського університету св. Клімента Охридського. 27 січня 1991 р. призначений головним секретарем Синоду БПЦ та настоятелем кафедрального храму-пам'ятника св. Олександра Невського в Софії.

27 березня 1994 р. обраний, 3 квітня канонічно затверджений митрополитом Доростольським і Червенським. З 17 грудня 2001 р., після поділу Доростольської й Червенської єпархії, носить титул митрополита Русенського.

Церква.info

Патріарх Ілля II сподівається, що Абхазія і Цхінвали будуть повернені Грузії

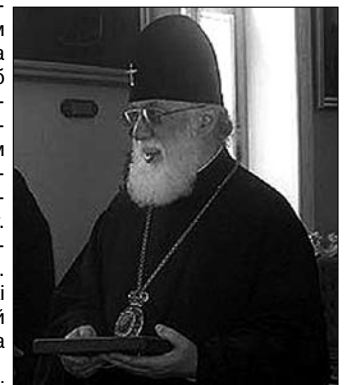
Абхазія і Цхінвали є відкритими ранами Грузії. Про це, патріарх Грузинської Православної Церкви Ілля Другий, заявив під час зустрічі з адміністратором програми розвитку ООН Хелен Кларк.

Патріарх розмовляв з гостями про давню культуру Грузії і Православної Церкви країни. Він зазначив, що протягом століть Грузія захищала свою культуру, землю, незалежність. Як зазначив Ілля II, Грузія знаходиться в перехідному періоді і люди з надією дивляться в майбутнє. «Ми дуже хочемо, щоб Грузія стала частиною європейських структур, мала тісні зв'язки з ООН, іншими організаціями. Ми з надією дивимось на ваш візит і вважаємо, що це сприяє економічно-політичному розвитку Грузії. Для нас дуже важкий той факт, що не відновлена територіальна цілісність. Абхазія і Цхінвали - відкриті рани Грузії. Ми сподіваємося, що відібрані території, знову повернуться. Як Абхазія, так і Цхінвальський регіон, є споконвічними територіями Грузії», - заявив Патріарх Ілля.

Він також зазначив, що протягом 11 років, він був архієпископом Абхазії і лише опісля його обрали Католикосом-патріархом Грузії. Ілля Другий також заявив, що багато молодих грузинів вчать на Заході, намагаються отримати знання, ознайомитися з європейською культурою і структурами. Він зазначив, що протягом п'яти років, був головою Всесвітнього церковної ради, центр якої розташований у Швейцарії.

У свою чергу, Хелен Кларк зазначила, що патріарх є духовним лідером грузинського народу. За її словами, дуже важливо, щоб внутрішні протистояння, були вирішені шляхом діалогу. «Визнаємо, що ви є духовним лідером грузинського народу. Дуже важливо, щоб внутрішні протистояння, вирішилися шляхом діалогу. Як мені відомо, ви завжди закликали політичні партії до цього. Ми захоплені тими успіхами, які грузинський народ досяг у цей перехідний період», - заявила Кларк.

За словами представниці ООН, вчора вона відвідала Кахеті і побачила, що в країні існує великий потенціал для розвитку сільського господарства. Кларк висловила сподівання, що політики перенесуть увагу на такі важливі питання, як сільське господарство. Друга частина зустрічі пройшла за закритими дверима.

Церква.info

• З ЖИТТЯ УПЦ КП

АРХІЄПИСКОП РІВНЕНСЬКИЙ І ОСТРОЗЬКИЙ ІЛАРІОН ЗВЕРШИВ ЗАУПОКІЙНУ ЛІТІЮ ЗА КОМАНДИРОМ УПА - ПІВНІЧ ДМИТРОМ КЛЯЧКІВСЬКИМ

10 лютого 2013 року, у 36-ту неділю після П'ятдесятниці, архієпископ Рівненський і Острозький Іларіон звершив Божественну літургію у Свято-Покровському кафедрально-мусоборі м. Рівне.

Його Високопреосвященству співслужило соборне духовенство.

По завершенні літургії владика Іларіон, у співслужінні канцлера епархії прот. Сергія Лучаніна, настоятеля Свято-Преображенського храму смт. Оржів прот. Петра Горобюка, в урочищі Лісничівка, що між селами Оржів та Суськ Рівненського району, звершив заупокійну літію за командиром УПА - Північ Дмитром Клячківським, котрий 12 лютого 1945 року на цьому місці загинув у бою з енкаведистами.

ДОВІДКА

Дмитро Клячківський (Клим Савур), уродженець Тернопільщини, випускник юридичного факультету Львівського університету, брав активну участь в діяльності гімнастичного товариства «Сокил».

Вже в юнацькі роки вступив до ОУН. З того часу все його життя було присвячене боротьбі за Українську державу. У 1940 р. він очолює референтуру Юнацтва ОУН. Був арештований органами НКВС у м. Долина. Свою приналежність до ОУН при жодних тортурах не визнав, нікого не видав. Був засуджений до смертної кари, яка надалі була замінена Верховним Судом СРСР на 10 років позбавлення волі.

Скориставшись хаосом перших тижнів війни, провідник вирвався із Бердичівської в'язниці, повернувся до свого краю і незабаром став обласним провідником ОУН(Б) у Львові. Пізніше Дмитро Клячківський - «Клим Савур» стає головою Проводу ОУН на ПЗУЗ (Північно-Західних Українських Землях) - на Волині й Поліссі.

У 1943 р. очолює Головний військовий штаб УПА. З початку 1944 р. УПА розподіляється на терени. Роман Шухевич очолює УПА, а Клим Савур стає головним командиром найміцнішої групи УПА-«Північ». У 1945 р. була проведена спецоперація НКГБ, у ході якої в нерівному бою, в урочищі Лісничівка, що між селами Оржів та Суськ Рівненського району, загинув з побратимами.

ЄПИСКОП ДРОГОБИЦЬКИЙ І САМБІРСЬКИЙ МИХАЇЛ ЗВЕРШИВ БОГОСЛУЖІННЯ У ХРАМІ СВТ.ПАВЛА КОНЮШКЕВИЧА, МИТРОПОЛИТА ТОБОЛЬСЬКОГО, МІСТА САМБОРА

10 лютого 2013 року у 36-ту неділю по П'ятдесятниці Пресвященний Михаїл, єпископ Дрогобицький і Самбірський, очолив Божественну літургію у храмі свт.Павла Конюшкевича, митрополита Тобольського, в місті Самборі. Храм був переповнений віруючими. Разом зі своєю громадою у храмі молився мер міста Самбора Тарас Копиляк.

Після читання Святого Євангелія, владика виголосив проповідь, в якій зокрема пояснив, що таке сучасне ідолопоклонство, яким є наші пороки, і як треба боротися з ними, очищаючи свою душу від усякої скверни тіла й духа.

Після відпусту настоятель храму прот.Олександр Швець подякував єпископу Михаїлу за його архіпастирські молитви, які він підніс за громаду в цей день.

Владичі співслужили благочинний Самбірського району прот. Миколай Бухній, настоятель храму прот.Олександр Швець та духовенство храму.

Богослужіння завершилось уставним многоліттям.

ДЛЯ ВОЛИНИ, УКРАЇНИ І СВІТУ

28 лютого митрополит Луцький і Волинський Михаїл на запрошення Держкомітету телебачення і радіомовлення України, видавничого дому «АДЕФ-Україна», Волинської обласної держадміністрації та Музею волинської

іконопису, наголосивши: сакральне мистецтво об'єднує усі гілки Православ'я, а Музей волинської ікони давно вже вийшов за рамки музею й перетворився на місце моління, адже кожен може помолитися перед

чудотворними образами не тільки у храмі, а й тут. Також високопреосвященний закликав владу повернути до Луцька оригінал ікони Волинської Богоматері, яка зберігається в Національному художньому музеї столиці.

Книгу-альбом «Музей волинської ікони» випущено торік за програмою «Українська книга» видавництвом «АДЕФ-Україна» у співпраці з Волинським краєзнавчим музеєм. Фоліант представляє твори іконопису нашого краю, релігійного живопису західноєвропейської традиції, церковної скульптури XVI – початку XIX ст. із колекції музею. Особливу цінність має представлена в альбомі пам'ятка візантійського мистецтва XI століття - чудотворна ікона Холмської Богоматері.

ікони взяв участь у презентації книги-альбому «Музей волинської ікони», що відбулася у Києві, в Домі Митрополита Національного заповідника «Софія Київська».

Під час цієї важливої для нашого краю події владика виступив із ві-

• БОЛИТЬ

НЕО-ОКУПАНТИ У НАСТУПІ, АБО ДВІ МЕНТАЛЬНОСТІ ДВОХ „БРАТІВ”

„Я тільки не знаю, чому це називається Майдан Незалежності. Розваг, кав'ярень, бутиків, барахолки – чого завгодно, крім Незалежності. Слова українського не почувш, так ніби це філіал сусідньої держави... А тепер танцюємо під чужу дудку. То „славянську хороводною”, то „хохла с придурью” (вислів Л. Кучми в Росії - ОЧ.) Можна собі уявити, щоб російський президент приїхав і сказав „Мы, кацапы, с придурью”? Кремль би захитався, Юрій Долгорукий упав би з коня.... Це ж не народ - це жертва історичних мутацій.”

Ліна Костенко, „Записки українського асамешедшого”. Поки не буде української церкви, доти не буде єдиної нації, а будуть „віви та барани”, як у народній пісні співається.

АВТОР.

Ні, ми, українці, такі вічно наївний і довірливий народ. Мрійливо-романтичний. Навіть їдучи безкоштовно на Колиму, все-таки чогось сподіваємося на краще чи світліше майбутнє. З нашою ментальністю, характером ми ніколи держави не збудуємо. Ми постійно самі себе переконуємо, що у корінного москвича є все-таки межа, яку він колись-таки переступить. Я дозволю собі заявити досить категорично, знаючи історію усієї нашої братерської, звісно в лапках, дружби - у московського шовініста нема ніякої межі, як у Всесвіту. І її там не було, і вона там ніколи навіть не ночувала. Ніхто мені у цьому світі не доведе, що я не правий. Це люди без стиди і сорому. Шовініст нагло тобі дивитиметься в очі, запевнятиме тебе й весь цивілізований світ, що росіяни з українцями „братя навек” і тут же тебе душитиме, душитиме, душитиме, скільки в нього вистачить сил. Ні один завойовник, ні один ворог у світі, не кажучи уже про „братів”, не здатен на поблажливість, людське милосердя. Дикість російського шовініста в чужій для нього державі, де він зайда, а поводить тут, як останній расист – окупант, немилосердний садист. Згадаймо бодай „сказаного Петра”, князя Меншикова- кров Батурина, Муравйова й інших ежових - блохіних - Матвєєвих.

Якщо комусь це видається гіперболою сатирика. Якщо це комусь видається неправдою і хтось забув криваву історію цієї „вічної дружби” протяжністю у 359 років від Переяславської ради до сьогоднішнього, печального дня, то я цю дружбу (уже в котре) проілюструю фактами, яких сокирою не вирубаєш.

Почну з 1918 року, оскільки про Емські і Валуєвські циркуляри уже й дошкільнята знають, що „українського язика нет, не біло і не будет”, хоча кількома десятками років пізніше відомий російський публіцист Володимир Жаботинський у своїх статтях з національного питання писав, що від Вісли до Дону розлилось, як пшеничне поле, українське море 30 мільйонного народу і цього факту уже нікому не заперечити і не знищити.

Та я зараз не так про мову, як швидше про ментальність двох нібито братів, з яких один невідомо за якою метрикою „старший”, а другий невідомо чому „молодший”. Маю на увазі: москвича – „русского” і русина-українця.

Почну з мемуарів про останнього гетьмана України Павла Скоропадського. З його семимісячного правління, коли й гривна була конвертована, коли до Києва пробралися (я не обмовився) усіма правдами і неправдами, рятуючи своє життя мої колеги по перу - чудові російські сатирики – Аркадій Аверченко і Надія Лохвицька – Теффі.

Теффі згодом у своїх спогадах згадає ті чудові дні, які вони провели у Києві, тікаючи з Санкт-Петербургу, де без суду і слідства, як і в Москві, білогвардійців й російську інтелігенцію, ставлячи їх до стінки просто на вулиці і на очах перехожих й переляканих москвичів чи петербуржців, без всяких пояснень і виправдань розстрілювали.

Прибувши до Києва, сатирики не повірили своїм очам: нічна столиця України вся в ілюмінаторах. Ресторани, вар'єте, нічні клуби працюють ледь не цілодобово. З Києва запросто можна виїхати до Відня чи Берліна, придбавши квиток на потяг. Мої колеги по перу у здивованих душах ставали ліриками. Десь через тиждень вони зустрілися на Хрещатику з кількома знайомими - колишніми міністрами імперського уряду. Ті також захоплювалися Києвом, Україною. Вони підкреслювали, що тут вони себе почували європейцями і в... безпеці. Але минув ще тиждень, згадає Теффі, і шовіністичне рило, забувши всі московсько-петербурзькі потрясіння, освоїлися і несподівано для поетеси й сатирика, заявили:

- Да здесь всё хорошо, но вот плохо - почти не слышно русского языка, а это уже нигде не годится...

Це казали ті люди, російські інтелігенти, які шойно вирвалися з більшовицького пекла, рятуючи свої душі.

Я ці приклади сьогодні навів не випадково. До цього мене спонукала вчорашня заява двічі орденоносця Ківалова, якого в народі за зраду називають особливо образно. Так за всю історію України (та й, певен, Росії) такої презирливої клички не діставав навіть жандармський полковник - шовініст Муравйов, котрий, як і Чечетов, забороняв носити українцям вишиванки. Як історія повторюється. За Муравйова у Києві окупанти України розстрілювали так само, як білогвардійців у Москві чи Санкт-Петербурзі. Тільки за вишиванку і україн-

ську мову. Чечетов до цього ще не дійшов, але судячи з його шовіністичних жестів, теоретично він уже готовий змахнути поленінськи рукою.

Хоча в цій статті сьогодні йдеться не про вишиванки, а про хронічний синдром росіян – я ж собі дозволю ще один художній відступ. Він торкається 1984 року. Саме тоді, дякуючи Борису Олійнику, який на той час був одним із секретарів Спільки письменників України, мене рекомендовано делегатом 39 сесії Генеральної Асамблеї ООН від України. Ми, українська делегація, (відповідно алфавіту) сиділи поруч з Угандою. Чорняві дівчата (їх було три із шести представників) розташувалися поруч з нами у своїх національних строях – одязі з різнобарвних тканин, дивних кольорів і розвіток. У залах ООН, без знайомства, так само було легко пізнати індуса у чалмі, євреїв зі своїми ярмулками (кіпами) на голові і золотими з діамантами - шпильками. І це було чудово. Ніхто не дивувався і головне - ніхто не забороняв. Не вдавався до шовіністичної дикості, як це робить М. Чечетов у чужій (принаймні за місцем свого народження) йому країні, не кажучи про його нахабну, цинічну поведінку окупанта, а не „брата” чи гостя у сусідній державі. Вчорашня заява в унітарній державі (не Федеративній!) одного із авторів антиукраїнського закону, який народ охрестив КаКа, Ківалова підтвердження вищенаведених слів, вони не гості, вони не брати, вони окупанти. Подаю заяву промосковського нардепа – кремлівського орденоносця подаю (повтор!) в оригіналі: «Я имею в виду попытки запретить русский язык в Украине горсткой националистов... К этому призывает и ЮНЕСКО – к уважению к языкам и многоязычию».

В ООН до рівня Чечетова - Ківалова не опускався ніхто з представників понад 150 країн світу. Ніхто, окрім московських шовіністів, з якими ми тоді жили і працювали поруч. Я маю на увазі представників Союзу (Україна і Білорусія, які на той час гралася у самостійність). Москвичів (та й переконаний сьогодні також) дратувало в інших народів все: одяг, мова, манера японців їсти паличками, а особливо не нависно вони дивилися, коли представники Варшавського пакту дозволяли собі виступати не російською, а англійською мовою. Пам'ятаю (це може підтвердити экс-міністр Борис Тарасюк, ми тоді разом були на тій Сесії) мій куратор з Москви товариш Смірнов, який вичитував мої виступи та штовхав мене у спину, щоб я читав повільніше повірний текст під час засідань Комітетів, аби слова, „какімі разговаривал Ленин „особенно торжественно звучали в этом всемирном зале”.

Після кожного удару в спину (він сидів позаду) я робив паузи, а він мотивував тим, що перекладачі не встигають мене, мовляв, перекладати. Після мене, пригадую, виступив представник Монголії.

І треба було бачити обличчя товариша Смірнова, як його перекосило, коли представник Монголії дозволив собі виступити англійською. Чого тільки заочно не сипалося на голову того молодого монгола, який хотів показати, що й в монгольські степи прийшла цивілізація. А вже коли виступив англійською представник ще однієї „братньої” республіки - Болгарії, Смірнова буквально це вивело з себе. Він рвав на собі волосся: то підскакував на місці, то вибігав із зали і там мені доводив, що вони, (зрозуміло, росіяни) їх, болгар, й досі годують. Бо вони, болгар, без росіян давно б подошли і отуречилися. Росіяни, мовляв, їх звільнили від турецького ярма, згодом - від фашизму, поставили пам'ятник солдату - „освободителю” - Альоші, а тепер така плата. Він падала ігнорує „великій русській язик”. Я етім займаюсь лічно.

- Не знаю первий он раз на сесії, но то что ето ево пріезд последній, я гарантірую.

На черговій планерці у товариша Петровського (на той час - постійний представник ООН від СССР), Смірнов доповів про виступ монгола й болгарина керівництву і виніс резюме: дізнатися хто вони такі і щоб їхнім духом більше не пахло в Організації Об'єднаних націй „вместе” с „англійським язиком”.

Нинішні аморальні, расові заяви та інтерв'ю Ківалова - Четового дуже нагадують ті часи. Росіяни - шовіністи ніколи не міняли свого обличчя і своєї приязні (м'яко сказано) до мов, культури і навіть одягу інших народів.

Скажу трохи й про нас, українців, чи як брати - росіяни кажуть, до безтями люблячи нас - хохлів. Днями по радіо „Ера” виступав Дмитро Чабаненко. Судячи з усього спеціаліст своєї справи і мені чомусь думається й гарній симпатичний чоловік за своєї інтелігентністю, але оця рабська ментальність хохла вискакувала в нього аж з трусів, аби тільки сподобатися, аби догодити своєму опоненту (в даному випадку дозвонювачу в пряму ефірі) і перейти хай на російський, хай з акцентом, аби ж дотриматися „етики”, яку хтось із московських холуїв типу Колісниченка - Ківалова придумав на українську голову у нас, в Україні. Якщо з тобою розмовляють чи задають запитання на чужій мові, українець обов'язково має перейти на мову чужинця, бо в іншому випадку - це ж не етично. Не виховано. А от зайд, які зайшли в Україну і тут народилися, ходили хай навіть у російську школу, де вивчали (факультативно) українську мову, або чули її хоча по радіо, телебаченню, чомусь ця „етичність” не торкається. Вона стосується тільки українців - поліглотів.

Дивовижна у нас етика і логіка. Українцю зась порушувати етику, а русотяпу, який неетично плював не неї і постійно її порушує, навіть не задумуючись чи це етично, чи не етично. Йому аби було зручно і він не вилазить із власних трусів і не дуже напружується, щоб ще й при цих словах згинатися в спині та ламати даремно рідного хребта.

Та що вже там розп'якувати про „радіоєрівського” гостя. Згадаймо колишнього спікера В. Литвина, його діалоги на політичних виставах Шустера. Не встигне

нині „український” Савік розтулити рота і звідти висунути московського язика, як пан Литвин відповідає йому таким самим язиком і з такою широчу, підкупною усмішкою, що хочеться одразу від сорому залізти під лавку і схопитися за сокиру, яку там хтось для чогось поклав. Спікер великої держави запобігає перед особою, за плечима якої мінімум два громадянства і невідоме, яке третє. Особа, яка нізвідки тут узялася і невідомо з якою метою сюди приїхала, щотижня розділяючи нас, українців, по телевізору на Схід і Захід, на російськомовних і україномовних. І оце по Швейківській усміхнена особа, яка в державі, може, й „не перша”, але „й не друга”, так по лакейські посміхається і пошколярські відповідає. Аби тільки наблизитися, аби сподобатися і підлягти, хай навіть у „чужому дворі” й не зовсім царськом, не маючи ані національної гідності, ані власної.

Звичайно, аби у Шустера було справжнє почуття гумору, як, скажімо, в його колеги по шоу пана Кулікова, то він для сміху чи для експерименту міг би цього академіка від політики запитати щось і англійською чи італійською. Ніби між іншим, чи хоча б для експерименту чи жарту. Оскільки той-таки не лише двічі спікер, але й академік і, можливо, окрім російської з Новоград-Волинським акцентом, знає ще якусь мову, щоб захистити все таки своє реноме, яку шовіністи нав'язали українцям: не етично розмовляти зі своїм співбесідником українською мовою (московською, очевидно, можна), якщо він до вас звертається не українською. Чому наслідуючи цю етику не дотримуватися пану Литвіну й президенту Міжнародних асоціацій чи асоціації пану Чабаненку? Міжнародник, мабуть, також знає ще якісь мови, окрім мови, на якій „разгаваривал Ленін”. Тепер виявилося, що на ній „разгаваривал і Ніколай II Кривавий”, хоч був він слабодухий імператор, але загалом добрий чоловік. Шкода, що той же Ленін „ухоркав” його по-ленінськи разом з дружиною, слугою-пролетарем й безневинними дітьми, а ми, українці, услід за „братами” (тільки щедріше - у нас ментальність така - йому, Леніну, по всій Україні зберігаємо пам'ятники. А в Полтавській області, де він ні разу не був, як і в Україні, ще й досі збирають гроші не на хворих на голову, а на бюст Володимиру Іллічу Ульянову - Леніну, бо їх, погрудь, трохи малувато на душу населення пересічного полтавця. Завтра збиратимемо (за реформами Д. Табачника) на П'ятова, Сталіна і Євгенію Бош. А якщо серйозно, без гумору? Якщо серйозно, то ми раби. Але куди ми дінемося? Раби і холуї з печаткою у 359 років. Така вже наша ментальність після усіх кривавих громадянських воєн, голодоморів і розстріляного відродження та тюрем й концтаборів, де „брати” із нас день і ніч вибивали по-братньому етногенез чи генотип українськості, а заодно й той дух, який колись козацьким звався.

Якщо пан Ківалов, можливо, не доточив собі літеру „в” до кінця свого прізвища, і він справді не є українцем, як його колега по холуйству Кремлю - Колісниченко, а „істинно руській человек”, то я собі дозволю йому, як „заслуженому юристу”, поясни-

ти, що такий не конституційний номер, як Ківалов, викинув за часи свого президентства й гаспадин Путін. З ним можна познаюмитися в Інтернеті. Він йде під номер 309, в якому зазначається, що в Російській Федерації викладання рідною мовою вважається „регіональним компонентом”. От звідки у Ківалова - Колісниченка ростуть на лобі роги про „регіональні мови”. Це виявляється шовіністичний код - під регіональними мовами в Україні слід так само читати - заборона Кремлем в Україні української мови, як під вивіскою Української православної церкви мирянам слід пам'ятати - під політичним кадилом московського патріархату. Сьогодні український світ має пам'ятати, що під черговим „русским міром” Путіна-Гундяєва нас знову затьагнуть на мовному налігачі у „Союз нерушимий” через браму Митного. У справжню й чергову московську кабалу, в якій єгипетські муки вважатимуться дитячими іграшками. От звідки в Ківалових - Колісниченків - Толочків московські орденки на їхніх зрадницьких душах за холуйську службу яничар XXI сторіччя на території України, яка їм чужа й ненависна, як наша українська мова.

У моїй родині майже 40 відсотків росіян. Вони прожили в Україні понад 50 років, але я ніколи не чув, щоб вони у нашій українській сім'ї розмовляли українською і збиралися за піввіку вивчити її. Ось твердість представників державного народу і їхні національна гордість. А ми ж, побудемо 2 тижні в армії, і повертаємося звідти перевертнями. Аби не село - цей вічний наш ПЕДАГОГ з його дошкульним висміюванням, ліпити прізвиська кожному, хто прийде і вживатиме словечка то папа, чи то гета, ми давно вимерли, як нація, як народ. Наше село, яке так нещадно сьогодні нищиться, чи не єдине на цій кимсь проклятій землі є захисником нашої ідентичності та невмирущості. Мабуть, не випадково саме з села вийшли чи не всі так звані „українські буржуазні націоналісти”, які за свою мову, за свій козацький дух, „старшими братами” відвозилися „по братньому” (та ще й безкоштовно!) на свої „ісконно русські землі”, щоб познайомити українців із останками, які залишилися від різних народів і національностей, що там колись проживали, поки їм московіти не „прищепили” свою культуру й не занесли у ті краї на своїх „русских штиках”, а хто там вижив - записали „русскими”. Якщо із тих 80 народностей, що щезли в Російській Федерації і з карт і метрик, то їх можна тепер пізнати хіба що по очах. Пам'ятаєте в Олександра Блока: „Да, азиаты - мы, с раскосыми и жадными очами”.

У пору активного наступу шовінізм на Україну, на українців й на українську мову, не було навіть в епоху русифікації й за часів Маланчука - Щербицького та їхнього трубадура - Валентина Шевченка. Хоча й там Кремль через своїх холуїв викидав шовіністичні коніки. Пригадується, я тоді приятелював із одним українським журналістом, дружина якого працювала у ЦК КПУ інструктором. Яюсь він запрошив мене на день народження своєї тещі - славної милої жіночки, якій виповнилося 70 літ. Коли я зайшов, то за столом побачив досить поважних осіб - заступника

завідувача відділом пропаганди і агітації ЦК КПУ (тобто одного із заступників Леоніда Макаровича Кравчука), ще одного інструктора, відомого також журналіста і, як пізніше виявилось, генерала КГБ. Звісно, переодягнутого. До першої чарки язик ні в кого не розв'язувався, і хтось з присутніх пам'ятаю сказав: "Тут серед нас письменник і хай він першим виголосить тост". Я піднявся і тільки розтулив рота, як із кухні вискочила з величезним ножом (видно, капуста сікла) донька ювілярки, (вона ж інструктор ЦК КПУ) і з якоюсь особливою агресивністю прислужника-хохла заявила:

- Олег Фьодоровіч, запомніте в етом доме на етом язике не розговаріають...

Від несподіванки чарки в усіх (мені так здалось зависли в повітрі). Заступник завідувача (їх тоді називали російською - замзав) після певної паузи мовив:

- Валентино Іванівно, це ж український письменник. Віталій Фьодоровіч, ето не імеєт нікакого значенія. Ви забилі, как днямі нас собірал Владімір Васільєвіч (Щербицький - ОЧ) і заявіл, что к нему дошли слухі, что в некотрих сємьях до сіх пор, на битовом уровне, разговаріають на українском язике. Так вот я, офіціально заявляю, в моем доме і на битовом уровне на етом язике не разговаріають.

Звичайно, я тоді першої чарки так і не покуштував. Поставивши її на стіл недоторканою, залишив ту квартиру, поріг якої я більше ніколи не переступав. До сьогоднішнього дня включно. Щоправда, забув додати - чоловік цієї холуйської дами й тоді, й тепер пише ще українською мовою і, здається, носить вишиванку. Принаймні я його частенько в такому строї бачив. Особливо в епоху його великого земляка Віктора Андрійовича Ющенка. Як тепер з тієї вишиванкою після виступу Чететова у Верховній Раді, сказати не могу, але припускаю (оскільки вони слава Богу обоє живі), що та ж кон'юнктура дама своєму чоловікові й завтра скаже, якщо ще не сказала:

- Слушай друг, в етом доме у вишиванках не ходють. Ти слишал, что заявіл хазяїн Верховного Света Міхаїл Чететов?!

Принаймні мені чомусь так думається. Бо в тієї кон'юнктурної дами особливо розвинені відростки чуття, як до порядку денного у суспільстві, так і до кар'єри. Майже як у Коротича.

Коли я вже збирався поставити крапку під цією статтею, мені несподівано надійшов лист від Бориса Тарасюка (принаймні я так зрозумів). Власне, не лист, а „Звернення до Глав та співробітників дипломатичних місій країн ЄС, Канади, США та Японії в Україні”.

У цьому Зверненні повідомляється, що ресторани (в ресторанах) мережі «Тануки», що в Києві (та й на його околицях!), а конкретно за адресами: вулиця Золотоустівська, 44/22 та проспект Возз'єднання, 5 забороняється своїм українським працівникам користуватися українською мовою!!!

За свій вік шовіністичних див я надивився чимало. Найбільшим дивом, в яке я не повірив - це розповідь моєї невістки Нелі - татарки за походженням. Вона якась за столом мені розповіла, що в них у Татар-

стані (Казань) російські шовіністи докотилися й до расизму. Вона досі пам'ятає, як їх - маленьких діточок не пускали в парки і скверики, перед входом яких висіли оголошення, „Собаки, кошки и татар в парк не пускають!”.

Тоді я Нелі не повірив. Тепер я, після цього расового й шовіністичного наступу і в Україні (закон КаКа, вишиванки, заборона розмовляти у себе вдома українською) не тільки повірив, а й особисто пересвідчився і задумався: а чи далекий той день, коли й в нас, якщо ми й надалі спатимемо на печі, не з'являться такі ж застереження, як у Татарстані. Скажімо, за порадою тих же „героїв” - кремлівських орденосців - Чететова, Ківалова, Колісниченка чи Табачника: „Собакам, кошкам (за котів Неля мені нічого не розповідала) і хохлам вход в парки і скверики строго воспрещен!!!”. Бо чим це не аналог московським ресторанам в Україні мережі „Тануки”?

Я б до цього оголошення порадив би у „Танакі” виставити ще й чотири портрети на чолі з Віктором Федоровичем, а за ним, як за Карлом Марксом, у профіль - Ківалова, Колісниченка і Чететова. На тлі - тінь Путіна під номером „Указ 309”. Воно якось зрозуміліше.

Тепер трохи роздумів. Наскільки ж треба „братам” низько опуститися, щоб дійти до такої ніщості, для якої немає в усіх світових мовах, певен, слів, щоб цю аморальність й потворність шовініста назвати точним іменем. Невже тим, хто себе вважає росіянином не соромно після цього ходити по цій землі, яка їх годує?! Невже не соромно їм сидіти за одним столом з українцем і, навіть не позичивши очей в сірка, спокійно з ним розмовляти й освідчуватися у вічній (тепер уже!) і в слов'янській „любові”. Такої дикості ви не зустрінете ніде в світі. Особливо у світі бізнесу, щоб у ресторанах на території держави підприємцем-шовіністом, який взяв в оренду чужу землю і збудував на чужій землі приміщення, заборонялася мова корінного населення. Навіть у резерваціях індіанців у США це не допустимо. Ми пригадуємо епоху розгулу расизму на півдні США. Перед очима маячать написи в автобусах, кав'ярнях і ресторанах „Тільки для білих!”. Невже завтра-післязавтра ми діждемося того, що пережили в Російській Федерації казанські татари:

„Собакам, кошкам и татарам у парк вход воспрещен!”.

Тож хочеться і нас самих себе запитати:

- Ми нація, чи ми бидло? Чи ми ті бички, що нахилили голови й спокійно плетуться в стаді на убій? То чи вже не краще мерти заради Вітчизни на полі бою, а не на бойні?

Чим ще нас, українців, треба допекти, скільки разів треба нас ударити обухом по голові, щоб ми прокинулися і взялися вже на завила, а за сокиру, яку ще Тарас Шевченко поклав під лавкою. Може, вже час заходитися будить?! Чи так і помремо рабами?!

Головний редактор журналу „Борис-тен” (Дніпропетровськ) Фідель Сухоніс у листі до мене днями з гіркою написав: „У нас українців є унікальне становище з мовою. Їй так гірко живеться вдома та

здебільшого її шанують і не забувають на чужині. А вже й до національного одягу взялися”.

Завершуючи свої міркування про дві ментальності „братніх” народів, хочу сказати молодому поколінню, а старшому нагадати, що навіть у часи гітлерівської окупації, ми ходили до українських шкіл. Ніде, на відміну від сьогоднішньої промосковської окупаційної влади, нам не заборонялося розмовляти українською мовою. І це було не село, а це була стотисячна Вінниця. До речі, у ресторанах розмовляли і співали також й українською. Ніхто не забороняв, чого не скажеш про епохи Маланчука - Щербицького, Ківалова - Колісниченка.

У 1942 році я малим прийшов на могили розриті фашистами у парку культури і відпочинку (яке блюзнірство!!! - відпочинку) імені Горького, де сталінські „соколи” - ежовці - береївці без суду і слідства порозстрілювали тисячі наших подолян: українців, росіян, білорусів, поляків, євреїв, то навіть там німецькі офіцери на ляманій нашій мові пояснювали нам, українцям, що це зробили червоні комісари, і докоряли нам, що ми все одно їх любимо, як братів своїх...

До чого ж ми тепер докотилися? Як це зрозуміти, „брати”- росіяни?! Невже вас не пригнічує така дика махрова аморальність, до якої не опускався навіть фашизм?!

Навіть у дні чергової русифікації (так ми тоді називали епоху Щербицького), я скажу чесно, такої дикості не було, як нині, де викидають філологічні (і не тільки!) коники шовіністи і кремлівські холуї в незалежній Україні - Чететови - Єфремови - Ківалови - Колісниченки - Табачники - Тігіпки.

Під час розгулу двомовної бацильозності, яку заніс в Україну зі своїми політтехнологіями Леонід Кучма в гонитві за президентським кріслом, українська інтелігенція звернулася, пригадую, до російської інтелігенції з проханням підтримати нас, українців. Виступити разом з нами проти махрової русифікації України Кучмою і його оточенням. Мовляв, у нас Україна одна, іншої в світі не має. А у вас, за спиною, є Росія! Вашій мові ніщо не загрожує, а наша щойно звільнилася від столітніх кайданів і заборон, тільки днями повернулася з тюрем і таборів. Ледь-ледь спинається на ноги, підтримуєте, будь ласка, нас, українських інтелігентів. Де ви, мовляв, Чернишевські і Герцени?

Ніхто не відгукнувся. Російська інтелігенція Києва, живучи в столиці „братнього” народу, як води в рот набрала. Тільки двоє. Тільки двоє із тисяч відгукнулися. Це чудовий російський письменник, мій гарний приятель - Володимир Югов і доктор фізико-математичних наук Леонід Шульман (на жаль, нині обидва покійні). За статтею останнього під назвою „А ти записався у вороги України?” ми видали тоді брошуру. На обкладинці замість „Родіна-мать зовет” помістили портрет Д. Табачника.

На цьому й поставлю крапку. Як казав герой з роману „Аристократ із Вапнярки” - розумному досить. Сміливому також.

ХТО, ЯК НЕ МИ, ДОРОГІ УКРАЇНЦІ, БОРОТИМЕТЬСЯ З УКРАЇНОФОБІЄЮ, ЗАХИЩАТИМЕ ТА ВІДСТОЮВАТИМЕ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ?

**КОЛОНКА
БОГДАНА
СЕРЕДЮКА
З ДЕТРОЙТА
(США)**

Українці, чому ж ми не вчимося у євреїв, які, не маючи своєї території, побудували національну державу, об'єднали націю і захищають свої інтереси? Чому не беремо приклад з наших сусідів поляків, а також естонців, латишів, латвійців, які також, переживши ра-

дянське минуле, побудували національні держави і, відродивши націю з єдиною державною мовою, стали членами Європейського Союзу та НАТО? Пам'ятаймо духовний заповіт Великого Кобзаря: «Учітесь, читайте, і чужому наuczайтесь, й свого не цурайтесь...».

Хто, як не ми, боротиметься з українофобією, захищатиме та відстоюватиме на міжнародному рівні українські національні інтереси та цінності, розвиватиме культурні та мистецькі здобутки, започаткує новий етап у житті Української держави?

● РЕКЛАМА

ШВИДКО
ЗРУЧНО
ПРЯМО В РУКИ

Найшвидший і найбільш надійний посилковий сервіс до України та країн СНД. Порівняйте терміни доставки пакунків через компанію MIST з другими компаніями і переконайтесь в цьому самі.

- ДОСТАВКА КОРАБЛЕМ
В Україну: 30-40 днів
В Москву: 30-40 днів
В Ст. Петербург: 35-45 днів
Решта регіонів на www.meest.us
- ВІДПРАВКА АВІА І МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ
- ДОСТАВКА АВТОМОБІЛІВ У КОНТЕЙНЕРАХ
- УПАКОВКА І СТРАХУВАННЯ
- ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ

ЕКСПРЕС ДОСТАВКА ПОСИЛОК:
В Україну: 3-5 робочих днів
В Москву: 5-7 робочих днів

MIST MEEST

1-800-288-9949 www.meest.us

Marketing and design by imaginesstudio.com

Редагує колегія. Адрес редакції: Релігійний бюлетень журналу «Бористен»
«Наша Церква - Київський Патріархат», вул. Телевізійна, 3,
49010, м. Дніпропетровськ, Україна. Тел. 050-340-28-27. E-mail: fidelsukhonis@gmail.com

Представництво редакції:

У США

Mr. V. Babanskyj, 74,
Oakridge Lane
Watchung, N.J.
07069, USA.

В Україні:

Володимир Барна
вул. Банкова, 2
01024, м. Київ
тел. 066-62432-31

Підписано до друку 28.02.2013 г. Формат 60/84/8,
друк офсетний. Умов. друк. арк. 1. Зам. № 423

ТОВ «Перша міська друкарня».
АДРЕСА:
вул. Степового Фронту, 11а, м. Павлоград
Дніпропетровська обл.,
51400, Україна